

Nr. 2, 2011

UTBLICK

Teknologiskt paradigmskifte

Yttrandefrihet på
teknikens villkor

Baksidan med
sociala medier

Annonsera i Utblick

Om utblick

Utblick är en tidning om utrikespolitik. En tidning som engagerar sina läsare och når en medveten och förändringsbenägen målgrupp, i huvudsak utgjord av studenter. Bakom den står Utrikespolitiska Föreningen i Göteborg, föreningens medlemmar får tidningen hemskickad till sig och en betydande del av upplagan läggs ut på utvalda platser där potentiella läsare rör sig.

Att annonsera i Utblick innebär exponering i närhet till artiklar som läsaren verkligen tar sig tid att läsa och dessutom i en tidning med en intelligent framtong och medvetna läsare.

Förklaring till skärmdumpar på omslaget. Med början längst upp till vänster: 1. Made in India – stor portal för att söka efter underleverantörer och outsourcing i Indien. 2. World of Warcraft. 3. Amazon.com. 4. The Pirate Bay flaggskeppet för Torrent-tekniken. 5. Youku 5 Den största siten för Online Video i Kina. 6. Skype – pionjären inom IP-telefoni. 7. Digg – Social Sajt. 8. Wikileaks – läckor-sajten per excellence. 9. Wordpress – största bloggplattformen. 10. Flickr – största sajt för spridning av privat bildmaterial. 11. Baidu – Kinesisk sökmotor som ersätter Google. 12. Apple – centrum för hela Apple-världen. 13. MSN – Ledande chat-och-meddelandetjänst. 14. Youtube – Störst på Videouppladdning och avlyss-

ning. 15. LinkedIn – Ledande Socialt Media med professionell inriktning. 16. Salafipublications – favorittillhåll för all världens Salafister och Jihadister. 17. Myspace – Kämpar numera med Facebook om största sociala sajt alla kategorier. 18. Facebook – Största Sociala mediet alla kategorier. 19. Al-Jazeera – Har revolutionerat Arabisk nyhetsförmedling. 20. Yahoo – En av de stora meddelande-och grupp-tjänsterna. 21. Blogger – Den mest kända Bloggplattformen. 22. QZone – Snabbväxande kinesisk sajt som seglat upp som den viktigaste portalen ut på Internet. 23. Twitter – Centrum och pionjär för mikroblogger i världen. 24. Sina.com – En annan stor Kinesisk portal. 25. EBay – Den största privata handels- och bytessajten på nätet

26. CNN – Stor på Nyheter Online. 27. Orkut – Socialt media som dominerar i Sydamerika, främst i Brasilien. 28. Wikipedia – Det främsta uppslagsverket på nätet. 29. Firefox – viktig portal för nätanvändare av den största alternativa sökmotorn för nätet, Firefox. 30. BBC – Den brittiska nyhetstjänsten på nätet. 31. Technorati – Söktjänst för Bloggar, en av de största i världen. 32. DHL – Teknologitunget transportföretag, störst i Europa och andra i världen. 33. CC.com – Världens största sajt för Spel och dobbel Online. 34. Ubuntu – modersajt för LINUX-världens alternativ till operativsystemet Windows. 35. Vkontakte – Största Ryska Sajt, och stor också i flera forna Sovjetrepubliker.

Det teknologiska paradigmskiftet

DETTA ÄR VÅRENS andra och sista nummer av Utblick med temat det digitala samhället - hur utveckling av informationsteknologi, nya kommunikationsmöjligheter och sociala medier fundamentalt har förändrat världen. Ambitionen med detta temanummer är att belysa komplexiteten i dagens omvärld och hur nyutvecklade kommunikationskanaler med en uppdateringsfrekvens i ultrarapid har bidragit till att det blir allt svårare att upprätthålla en enhetlig bild av världen. Från en utrikespolitisk synvinkel är detta teknologiska paradigmskifte avgörande då spelreglerna fundamentalt har omstrukturerats för vem som kan rapportera vad, när och hur. Att den mest stressade yrkeskategorin är ambulanssjukvårdare och den näst mest stressade yrkeskategorin är marknadsförare och annat kommunikationsfolk – belyser det faktum att vi lever i svindlande intressant men kognitivt krävande omvärld, där nya kommunikationsmöjligheter ställer krav på att hålla koll på en oöverblickbar mängd fenomen samtidigt.

KONSEKVENSERNA AV detta nya kommunikationslandskap innebär ökad transparens, då makthavare och komplexa organisationer kan granskas på ett nytt sätt – men även det motsatta är möjligt. Det är allmänt känt att Twitter och liknande sociala medier används av lokalbefolkningen i krigsdrabbade länder som Egypten för att skildra maktmissbruk – men det faktum att makthavare även i sin tur använder dessa kanaler för att kontrollera befolkningen och censurera mindre önskvärda individer, är inte lika uppmärksammat. Detta är en av de tankegångar som behandlas i denna utgåva av Utblick. Frågan blir i detta avseende tydlig: bidrar dessa nya kommunikationsmöjligheter till att vi kommer människor närmre eller ökar de distansen mellan länders olika medborgare? Sociala medier har bidragit till att människors privata sfärer har blottats och djupt personliga resonemang är inte längre någonting som hemlighålls. Detta gäller i högsta grad även den ut-

rikespolitiska bevakningen, där den publiceringsfrihet som sociala medier möjliggör oundvikligen ställer frågan på sin spets: är det verkligen eftersträvarsvärt att vem som helst kan säga vad som helst när som helst? I detta avseende är även element som politisk extremism och yttrandefrihet centralt. Bidrar den allt mer

oöverblickbara politiska rapporteringen, i allt snabbare och mer snutifierade versioner, att det blir svårare att ta till sig utrikespolitiska skildringar, då de indirekt innebär att man som läsare hela tiden har fler resonemang och liveuppdateringar att sortera, eller ger de en mer diversifierad världsbild? Min förhoppning med detta nummer av Utblick är att besvara några av dessa frågor, samt att bidra till att belysa utrikespolitik i förhållande till vår nya digitala verklighet.

JAG ÄR STÄNDIGT på jakt efter nya intressanta medarbetare på alla nivåer inom Utblick – om du är intresserad så är du välkommen att kontakta mig via mailadressen nedan. Följ oss även på www.utblick.org där vi under våren kommer att ha interaktiva utställningar och veckovisa uppdateringar om utrikespolitiska nyheter.

My Morinder
my.morinder@gmail.com
Chefredaktör och ansvarig utgivare

redaktion

Chefredaktör: My Morinder

Ansvarig utgivare: My Morinder

Skribenter i detta nummer:

Pablo Fuentes Leiva, Elisabeth Lindberg, Magnus Berg, Sofia Hansson, Robin Högberg, Olivia Wronski, Joel Björkegren, Lena Thunberg, Annelie Danielsson, Amanda Joelsson, Rebecca Halldén och Cecilia Rossiello.

Redigering och layout: Kristoffer Alm och Patrik Li Lindberg

Omslag: Pablo Fuentes Leiva

Illustratörer: Therese Alston, Josephine Bergenmar, Cornelia Blom, Julia Gorbanova, Anna Brumark, Julien James, Mathilda Frykberg Pablo Fuentes Leiva och Josephine Johansson

Tryck: Trydells

Utblick är medlemstidning för Utrikespolitiska föreningen i Göteborg.

Utblick är politiskt och religiöst oberoende. Åsikter som framförs är skribenternas egna.

Utrikespolitiska föreningen är en förening för dig som är intresserad av utrikespolitik. Vi anordnar intressanta föreläsningar varje vecka.

6

De sociala mediernas baksidor.

10

Facebook – världens största nätverk.

15

Wikileaks – på kant med de mäktigaste

22

Tanzania tar genvägen in i framtiden.

25

Det var IT som gjorde finanskrisen global.

1.1. *Utrikespolitiska föreningen Göteborg är en ideell, politiskt och religiöst obunden förening (...)*

2.1. *UF har som främsta syfte att sprida kunskap och väcka diskussion om andra länders kultur, befolkning, religion och politiska system samt om aktuella utrikespolitiska och internationella frågor.*

DETTA ÄR TVÅ citat från UF Göteborgs stadgar. Dessa kan för många säkert uppfattas som paradoxala påståenden, men så anser inte jag vara fallet.

ATT VI ÄR en obunden förening är ju i sig inte så svårt att förstå. Det är faktiskt en av de stora anledningarna till att jag själv valt att engagerat mig. Jag såg det som en möjlighet att få arbeta med internationella frågor utan att för den skull behöva ta ställning för ett koncept som jag inte är fullt insatt i eller ställa mig bakom något som jag inte känner mig bekväm i.

LIKASÅ ÄR UF Göteborgs syfte att sprida kunskap och väcka diskussion, vilket det inte heller är några konstigheter att acceptera. Att vara intresserad av internationella frågor och utrikespolitik och att samtidigt vilja diskutera dessa går ofta hand i hand. Detta syfte försöker vi uppfylla genom att bjuda in aktuella aktörer, visa relevanta filmer, genomföra intressanta föreläsningar, ge ut en utrikespolitisk tidning och diskutera aktuella ämnen i våra olika sektioner.

ATT VARA EN neutral förening och samtidigt ha som syfte att skapa debatt kan dock ibland kännas som en paradox. Att bjuda in kontroversiella föreläsare eller visa vinklade filmer; är det att ta ställning för något eller att skapa debatt? Vart går gränsen egentligen? Att skapa debatt och sprida information om internationella och utrikespolitiska frågor behöver inte

innebära att man tar ställning för eller emot en föreläsare, den film eller den organisation som bjuds in att delta i vår förenings aktiviteter. Samtidigt är det mycket viktigt att alltid föra en diskussion om vem man bjuder in och vad det faktiska syftet med föreläsningen eller aktiviteten är. Detta är något som genomsyrar vår verksamhet och detta ifrågasättande är grunden till hur vi motiverar våra aktiviteter.

JAG SER DET som en otrolig lyx att under min studietid faktiskt få möjlighet att ta del av förstahandskällor och av en verklighet som sällan får plats i mina studier. Att få lyssna på Carl Bildt, Ship to Gaza eller från kvinna till kvinna ser jag som en lyx och är något som jag är väldigt stolt över att kunna erbjuda. Huruvida man sedan inte sympatiserar med allt som sägs eller ens kan hitta något man håller med om, det tycker inte jag innebär att man inte ska delta i aktiviteterna.

ATT VARA EN neutral förening och samtidigt ha som syfte att skapa debatt behöver alltså inte vara en paradox. Att bjuda in kontroversiella föreläsare eller visa vinklade filmer innebär inte att vi tar ställning så länge en konstruktiv diskussion förs och så länge alla olika parters åsikter får möjlighet att komma fram och bemötas. Så ta chansen att även i fortsättningen föra en diskussion om utrikespolitik, kom och få en inblick i vad som faktiskt diskuteras i världen och var en del av detta på våra aktiviteter.

Klara
Sommerstein.

Ordförande i
Utrikespolitiska
föreningen

medarbetare

GUSTAV KNOPP

Till sommaren har jag läst klart tredje året av juristprogrammet på Handelshögskolan i Göteborg. Tidigare läste jag två terminer fred- och konfliktvetenskap på Malmö Högskola. Det var dock lite för flummigt för min smak, juridik är mer praktiskt. Man kan ju faktiskt stämma folk(!). Det jag vill bidra med till Utblick är spännande och intressanta inlägg på utblick.org om utvecklingen och tillståndet i världen. Inte nog med att det ger mig bra träning i skrivandets ädla konst utan även anledning till att fördjupa mig i de ämnen jag behandlar.

CECILIA ROSSIELLO

Jag heter Cecilia Rossiello, är 24 år gammal och kommer från Göteborg. Jag studerar Internationella relationer och skriver nu c-uppsats i ämnet. När jag inte sitter instängd och pluggar ses jag på nån av Göteborgs många caféer, eller på loppis i jakt på knäppa prylar. Jag är Jane Austen-fetischist och kan nästan alla repliker utantill till BBC's sex timmar långa filmatisering av Stolt-het och Fördom, vilket är ett enormt störningsmoment för de stackare som ser den med mig.

ELISABETH LINDBERG

Jag läser ekonomisk historia, men ska snart gå vidare med nationalekonomi och statsvetenskap. I mina artiklar vill jag gärna visa på sambandet mellan politik och ekonomi och vilka konsekvenser det får för världen. Alltför länge har dessa två skilts åt. Därför är finanskrisen så intressant – helt plötsligt inser man att världen är sårbar och att politiken måste ha en roll i ekonomin för att göra den mänsklig. Jag envisades alltid med att prata engelska med brittisk accent när alla andra pratade med amerikansk. Jag håller fortfarande hårt på detta. Har starka misstankar om att jag var britt i mitt förra liv...

MAGNUS BERG

Är nyinflyttad stockholmare som läser andra terminen på Statsvetarprogrammet vid GU. Har under de senaste åren varit iväg på längre vistelser i Indien, Västafrika och Schweiz. Jag vill försöka att inte bara kanalisera mina egna synpunkter och känslor, utan också försöka representera andra som jag har haft och fortfarande har kontakt med i andra länder. En obotlig nattvarelse som inte är lämpad för samhällets dygnsrytm.

Hur demokratiskt är

I publikationen webbokrati eller digitatur? Om sociala medier i diktaturens tjänst från kommunikationsbyrån Prime belyses hur sociala medier kan kopplas till demokrati och utrikespolitik. De demokratiska rörelsernas utveckling i Mellanöstern och Nordafrika kan närmast liknas vid sociala revolutioner med tanke på hur sociala medier har kommit att fungera som verktyg för att uppmärksamma förtryck och förföljelse. Publikationen är intressant i det avseende att den ställer frågan på sin spets: bör bilden av sociala medier såsom Twitter omdefinieras till att inte enbart innebära en odelat okritisk framställning? Bör debatten nyanseras så att även de kritiska aspekterna av sociala medier behandlas?

Text: MY MORINDER Illustration: ANNA BRUMARK

Vi lever i ett globaliserat medielandskap. Det faktum att publiken kan respondera på den information som organisationer skickar ut, snabbt och utan pardon, har förändrat spelreglerna för vem som kan säga vad, hur och hur snabbt. När Lina Thoms-gård, grundare av Rättviseför-medlingen, skriver: de senaste 12 åren har Stefan Persson på H & M betalat 4,4 miljarder kronor i skatt. Jag älskar honom och H & M för det på Twitter läses det av tiotusentals Twittrare och H & M kan räkna hem ovärderlig goodwill.

CLAY SHIRKY är adjungerad professor inom interactive telecommunications vid New York University. Shirky betraktar de nya tekniska möjligheterna som sociala medier möjliggör som ett alternativ till institutionella och centraliserade strukturer som han hävdar är självbegränsade. I hans TED-tal How social media can make history hävdar Shirky att vårt omvandlade medieland-

skap fundamentalt har förändrat möjligheterna för alla som har ett budskap de vill föra ut till världen. Han ser utvecklingen av sociala medier som den största ökningen i expressiv förmåga i människans historia. En intressant aspekt av Shirkys resonemang är det faktum att han belyser att den förre konsumenten nu även är producent.

DET ÄR ALLMÄNT KÄNT att sociala medier såsom Twitter har använts som ett effektivt verktyg för lokalbefolkningen att avslöja övergrepp i regimer såsom Mellanöstern och Nordafrika. I samband med förödelsen i Sichuanprovin-sen i Kina där en jordbävning ödelade stora delar av provinsen, spelade sociala medier och ny informationsteknologi en avgörande betydelse. Människor använde sina mobiltelefoner för att dokumentera människospillror i panik och skälvande huskroppar – för att sedan sprida dessa djupt tragiska bilder över världen, allt i ultrarapid. Det faktum att BBC

fick sin första rapport om jordbävningen via Twitter och att Twitter meddelade uppdateringar om skallet långt innan US Geological Survey hade dokumenterat förödelsen, understryker det paradigmskifte som har skett kring vilka aktörer som har befogenheter att skildra vår verklighet.

I en värld där medierna är global, sociala, ständigt närvarande och billiga blir medierna till ett instrument för att sammankalla och stödja grupper. Detta är ett uppenbart dilemma för korrupta regimer som använder censur och kontroll av medier som en av sina främsta metoder för att härska över såväl medborgare som åsiktsfrihet. Ur ett omvänt perspektiv har därför regimer i exempelvis Mellanöstern och Nordafrika hittat metoder att själva utnyttja sociala medier för att skapa en fiktiv bild av verkligheten och kontrollera oppositionella. Wall Street Journal har exempelvis uppmärksammat det faktum att den iranska regeringen med hjälp av telekombolag över-

Twitter egentligen?

vakar fredsaktivister. Via det avancerade övervakningssystemet DPI (Deep Packet Inspection) blockeras kommunikation via Twitter och Facebook. Systemet är även effektivt för att förfälska information om uppstudsiga aktivister. Även Sudans regering utnyttjar Facebook som en kanal att arresterar oppositionella. Genom att konstruera fiktiva Facebook-events har demonstranterna gripits och ställts inför rätta för landsförräderi. Metoderna kan inte liknas vid något annat är kusliga PR-tricks.

nen kring Julian Assange är ytterligare en aspekt på hur sociala medier kan kopplas till demokrati och yttrandefrihet. En domstol i USA krävde att få ut information om fem aktiva Twitterare kopplade till Wikileaks, varav en, Birgitta Jónsdóttir, ledamot av det isländska Alltinget, skarpt kritiserade det faktum att Twitter, som en av yttrandefrihetens fanbärare, skulle kontrolleras på detta sätt. Hela situationen ställer frågan på sin spets: hur demokratiskt är Twitter egentligen?

I MÅNGA stängda diktaturer och samhällen har sociala medier såsom Twitter och Facebook blivit ovärderliga för människor att kommunicera med omvärlden och belysa fenomen, privilegier som tidigare enbart var förunnat landets ofta korrupta mediehus. Sociala medier såsom Twitter har fundamentalt förändrat förutsättningarna för hur människor kommunicerar, de har minskat avståndet mellan människor och förflyttat gränser mellan vad som anses vara offentligt och privat. Ur det här perspektivet är jag övertygad om sociala medier har ett demokratiskt anspråk. Det är dock nödvändigt att vara på det klara med här är omogna kanaler där konkreta bedömningsgrunder kring

vad som anses vara acceptabelt i förhållande till yttrandefrihet, personlig integritet och upphovsrätt, inte är konsoliderat. Från en synvinkel är detta ett spännande läge – ett helt nytt rapporteringsverktyg håller på att utformas, där riktlinjer kring vad som är acceptabelt eller inte att kommunicera, i förhållande till nationella såväl som internationella juridiska regelverk, är utforskat, vilket innebär att spelreglerna för yttrandefrihet har omstrukturerats. Ur ett demokratiskt perspektiv framhålls de här sociala medierna som ett effektivt demokratiseringsverktyg. Från en annan synvinkel är det en riskabel situation - situatio-

JAG TROR inte att världen är mogen ännu för att besvara frågan hur demokratiskt Twitter är. Det finns ovärderliga möjligheter men även risker med dagens mediala landskap och utvecklingen av sociala medier – ett faktum som gäller de flesta intressanta fenomen i världen. Saker som är lättkontrollerade blir även förutsägbara och kan hindra utveckling och innovationer. Världen har idag ingen aning om hur utvecklingen av sociala medier kommer att se ut, det är onekligen en spännande utveckling, men vi behöver vara uppmärksamma även på de risker som är förenade med utvecklingen av sociala medier.

För tjugo år sedan hade revolutionen inte blivit av

Informationsteknik är en självklar del av vår vardag, och med ny informationsteknik vi hela tiden fått nya möjligheter till information och kommunikation.

Text: ROBIN HÖGBERG Illustration: JULIA GORBUNOVA

IDAG ÄR DET SVÅRT att tänka sig ett liv utan internet och mobiltelefoner och sociala medier som Facebook och Twitter tar mycket av vår dagliga uppmärksamhet. Informationstekniken har vi inte bara gett oss ett nytt sätt att leva våra liv utan också möjligheter att förändra den politiska utvecklingen – något som årets revolutioner i Nordafrika visar på.

DEN STÄNDIGA informationsström vi lever i kan skapa en känsla av både stress och informationsöverflöd. Det kan också bli svårt att veta hur man sak sortera och värdera all fakta. Men samtidigt kan vem som helst kolla upp vad som helst, när som helst – och det fort. Internet kan också möjliggöra interaktivitet mellan människor – förena människor som kanske aldrig annars skulle mötas, som annars inte skulle veta om varandra. Och där de geografiska avstånden är för stora kan internet krympa avstånden.

MED HJÄLP AV internets olika kanaler och kommunikationsvägar, som e-post, bloggar, forum och commu-

nities, men också TV, radio, internet och mobiltelefoner har världen blivit mindre. Vi har fått större möjlighet att vara delaktiga och påverka den värld vi lever i. Samtidigt som informationstekniken innebär möjligheter för individer kan det ligga i ett lands intresse att kontrollera informationen.

– DET ÄR EN fråga om makt för den som kontrollerar tillgången och flödet av information, exempelvis en regim. Och att man vill undanhålla viktig information till andra aktörer i samhället. Släpper regimen på kontrollen tappar den konkurrensfördelar, säger Ann-Marie Ekengren, docent och universitetslektor på Göteborgs universitet.

ATT KONTROLLERA informationen är ett grundelement för en diktatur. Alltifrån den forna sovjetstaten där Pravdas ord var gällande sanning, till dagens Kina, med en av världens värsta internetcensur. Graden av hur mycket regimen kontrollerar informationen varierar från land till land, bland annat av hur stark op-

positionen är, berättar Ann-Marie Ekengren. Hon menar också att begränsad tillgång till information, till exempel genom att blockera internetsidor, skapar en allmän okunskap och osäkerhetskänsla. Det kan också leda till bristande förtroende hos människor.

– MINDRE ÖPPENHET LEDER ofta till större misstänksamhet, mot både stat och institutioner.

EN ANNAN ALLVARLIG konsekvens av statlig informationskontroll, som blockerade internetsidor, är mindre medvetenhet hos människor. Även om en inhemsk befolkning är medveten om att man lever i en diktatur kanske man inte tror att det är lönt att agera.

– MEN DEN INHEMSKA oppositionen kan få luft under sina vingar om de vet att de har stöd utomlands, att vet att de är en del av ett globalt demokratinätverk. Att kontrollera informationen är ett sätt för en regim att bibehålla sin makt, säger Ann-Marie Ekengren.

REVOLUTIONEN I EGYPTEN var ett exempel på vilken avgörande betydelse internet och sociala medier kan ha. Facebook-grupper, som "We are all Khaled Said", gav människor en annan bild än de officiella versionerna, och var viktiga faktorer bakom folkupproret. Då den officiella versionen sa att Said varit involverad i droghandel och att han dött efter att ha svält narikotika i häktet, spreds det via Facebook-gruppen snabbt att Said funnit bevis på korruption och publicerat det. Som följd tystades han och misshandlades till döds av polisen. Facebook-gruppen fick flera hundratusen medlemmar, och när upproret inleddes rapporterades det via de sociala medierna om polisiärt våld mot fredliga demonstrationer. Alexander Atarodi, säkerhetspolitisk analytiker med inriktning på Mellanöstern, på Totalförsvarets forskningsinstitut FOI, understryker informationsteknikens betydelse för den egyptiska revolutionen.

– ÄVEN OM DET var många faktorer som spelade in, så spelade internet och sociala medier här en avgörande roll för att revolutionen överhuvudtaget skulle komma till stånd. Samma utveckling har vi sett bland annat i Tunisien och Libyen, där informationstekniken varit viktig för den politiska utvecklingen.

ÄVEN OM DEN libyska regimen försökt minska informationstillgången genom att begränsa och släcka ner internet har man kunnat omdirigera internettrafiken via Egypten. På den libyska landsbygden, där tillgången till internet kan vara mer begränsad, har istället TV spelat större roll. För första gången i historien har man här kunnat se någon annan kanal, Al Jazeera, och inte bara den statligt styrda kanalen, berättar Alexander Atarodi. Informationstekniken har inte bara gett libyerna större kunskap om sitt land och sin omvärld, med tillgång till och spridning av annan information än den statligt styrda; in-

Med nya informations- och påverkanskanaler med massiv spridning kan också återverkningarna från dessa bli massiva.

ternet och mobiltelefoner har precis som i Egypten gjort det lättare för oppositionen att samordna och organisera sig till en gemensam revolt, fortsätter han.

ALEXANDER ATARODI påpekar också att informationsteknik som internet och sociala medier inte bara är av godo, utan kan vara ett redskap för en diktatur att ha koll på sin befolkning. Som exempel lyfter han fram Iran, där regeringen i samband med oro-

ligheterna kring revolutionen spårade oliktänkande via olika sociala medier.

– MEN OM MAN ska resonera kring informationsteknikens effekter och väga in för- och nackdelar så tycker jag ändå att fördelarna överväger nackdelarna. Och för revolutionerna i Egypten, Tunisien och den pågående i Libyen så är jag övertygad om att informationsteknik som internet och sociala medier haft en avgörande roll.

Facebook

Utblick fick möjlighet att ställa frågor om företagets tjänster, synen på censur och vilka de viktigaste principerna och effekterna av användning är, i samtal och skriftväxling med Jan Fredriksson, Facebooks svenske representant.

Text: PABLO FUENTES LEIVA Foto: PATRIK LI LINDBERG

FACEBOOK HAR KOMMIT att bli den största sociala tjänsten, numera sammanlänkad och med hundratals andra tjänster som Youtube, tidningar, TV, och annat mediamnehall. De senaste åren har det alltmer framstått som ett globalt fenomen, med betydelse inom politiken i såväl amerikanska val och vid de folkliga protesterna i mellanöstern, bruk vid katastrofer som det isländska askmolnet och den japanska tsunamin, och som ett viktigt marknadsföringsinstrument. Frågan är också om det inte kommit att påverka folks beteende på andra sätt, och blivit en global vardagsfaktor att räkna med för sina hundratals miljoner användare runtom i världen.

FACEBOOKS NÄRVARO

Facebook, det största företaget inom "Sociala Medier", har hittills gått sin egen väg och själva byggt upp sina tjänster gradvis, snarare än att gå ihop med andra större bolag och importera väsensskilda nya funktioner. "Plattformen", tjänstens bas, är communityn, den ursprungliga sociala funktionen att kunna samla bekanta på en sida och se och skicka meddelanden mellan kontakterna, de s.k. "vänner-na". Genom åren har anknutna nya funktioner integrerats och byggt ut

den ursprungliga tjänsten, och idag anslås meddelanden, foton, länkar till radio, musik, video, press och spel liksom andra tjänsters sidor på en Facebook-sida som också har chatfunktioner och kan integreras och utbyta information med en mängd andra tjänster runtom i världen.

I USA har Facebook konkurrens från den snarlika tjänsten MySpace. Men globalt Facebooks närvaro ganska ojämn – man är t.ex. stora i Mellanöstern, och det är ingen slump att många protesterande ungdomar i t.ex. Egypten använde Facebook. På många andra håll i världen finns dock större lokala konkurrenter, som Brasiliens Orkut och Rysslands Vkontakte, länder där Facebook iofs också har en närvaro. Annorlunda är det i Kina, som blockerat Facebook sedan 2009. I hägnen av det har QQZone, en kinesisk community-service, seglat upp som störst i Kina – och därmed en av de stora i världen.

KRISER & KATASTROFER

En av effekterna av Facebook är att det har spritt ett mer regelbundet bruk av Internet och gjort människor mer nåbara. Folk som har ett konto, och kopplar en fungerande emailadress

till den, kan alltid nås, även om man kan få vänta på svar. Redan för några år sedan noterades det att Facebook blev ett redskap för att återknyta kontakt med människor som man kanske inte mötte till vardags, men som man kunde hålla viss kontakt med då och då, som gamla klasskamrater.

Den här förmågan att knyta samman grupper av folk vilka man känner olika väl, eller som kanske inte vet om att de har något gemensamt, på senare år kommit att få en roll vid kriser och katastrofer, där inte minst Facebook hjälpt till att sammanfört människor på i vissa fall helt nya sätt.

- I februari 2010 drabbades södra Chile av en våldsam jordbävning (8,8 på richterskalan) som förstörde telekommunikationerna och även mobiltrafiken i stora delar av södra och centrala Chile. Den stora chilenska diasporan, som inte kunde få tag på sina familjer, upptäckte dock att det bästa sättet att få nyheter om händelserna och komma i kontakt med familjerna var att använda sig av Facebook, som är stort i just Chile. Här kommer det faktum att Facebook är en snabb och "lätt" internetsida som kan kopplas runt till sin rätt.

År 2010 var Facebooks intäkter drygt 2 miljarder dollar.

• Efter den fruktansvärda Tsunamin i Japan har listorna på "vänner" i Facebook kommit till oväntad användning då folk med sina mobiler, ibland deras enda kvarvarande egendom, kunnat återknyta kontakt med framför allt överlevande arbetskamrater, navet i det japanska sociala livet och det huvudsakliga innehållet i folks "vänner"-kataloger. Många gånger har det varit enda sättet att få reda på om folk är i livet, eller i vissa fall få det konfirmerat att någon dött. Myndigheterna har tagit hjälp av rapporter från folk som tagit kontakt med sina facebook-"vänner" för att uppskatta vilka som överlevt i det länge kaotiska nordöstra Japan, där tiotusentals människor i ett slag miste livet och i många fall försvann, undanförda till sjöss, efterlämnande krossade städer som måst evakueras.

INTEGRITET & YTTRANDEFRIHET
Facebook har i likhet med andra sajter som förmedlar någorlunda öppen kontakt människor emellan, sagts ha en befriande verkan för folk inte minst i auktoritära samhällen. Detta skulle också bevisas av t.ex. Irans, Syriens och Folkrepubliken Kinas regeringar har svarat med att begränsa eller förbjuda bruket av Facebook. Kinas fall är intressant, eftersom principen där att tillåta etablering av kommunikationsföretag, bara dessa underordnar sig de starka krav på toppstyrning och övervakning som sker inom ramen för Kinas berömda filter och censur. Till skillnad mot t.ex. Google som före 2008 gjorde ett stort nummer av att säga sig ha en företagskultur som var unikt människovänlig och demokratisyfande men sedan böjde sig för Kinas krav av övervakning av Internetanvändning (för vilket de

fick massiv kritik), är Facebooks linje mer försiktig – men uppenbarligen i slutändan mindre underdånig i relation till den kinesiska staten (där den största tjänsten under tiden blivit inhemskta QQZone). På frågan om företags syn på staters censurbestämmelser och om det finns det en oro för att auktoritära stater som Saudiarabien, skall följa Iran i spåret och kasta ut FB säger Jan Fredrikson kort:

"Vi har inga kommentarer till enskilda fall, men företaget står för öppenhet, samverkan och demokrati."

Frågorna om åtkomst på Facebook har inneburit problem även med de egna användarna i det förgångna. Facebook har gått mot att allt mer upplagt material ska vara tillgänglig, inte bara för de som har åtkomst till tjänsten utan även andra. Detta fram-

kallade starka protester t.ex. när Facebook lanserade sin nya version med nya säkerhetsinställningar (s.k. "Privacy Settings"), där användare förlo-
rade kontroll över vad som var synligt av hans eller hennes Facebook-konto från nätet, samt förmågan att dölja visst innehåll även från "vänner" inifrån tjänsten. Frågan om att kunna skikta innehållet i en profil och folks kontakter har vidare implikationer då det är en ofta citerad anledning till att folk slutar använda Facebook då de upplever att mängden meddelanden från alla "vän"-kontakter gör tjänsten helt oöverskådlig. Säkerhetsinställningarna, som skulle kunna användas för en sådan skiktning har tvärtom marginaliserats och förlorat i styrka.

ANKLAGELSER OM CENSUR

Facebook har som synes lyckats hålla en rågång mot statens och andra kommersiella aktörers inblandning i sina tjänster och användaruppgifter. Mer komplicerat blir det dock när det gäller Facebooks eget agerande gentemot sina användare.

Företaget har vuxit extremt snabbt de senaste åren, och likt andra stora aktörer, som Microsoft på sin tid, anklagats för att dra nytta av en dominerande ställning för att utestänga eventuella rivaler. Det har rapporterats på diverse fora på internet att vissa meddelanden tenderar att "försvinna" i samtal och meddelanden över Facebook, och att hänvisningar och länkar till olika kontroversiella grupper Facebook-grupper "tas bort" på nätet. Jan Fredrikson bedyrar att man inte har några sådana filter, och att det skulle bryta mot företagets strävan om öppenhet att diskutera fritt på Facebook. *"Så länge användare och annonsörer följer de regler som finns officiellt dokumenterade på sajten"*.

Det är ironiskt, att Facebook som lyfts fram som ett instrument för fritt meningsutbyte och hyllats av demosntranter från Sanaa till Marra-
kech själva anklagats för att censurera material på sin tjänst. De anklagelserna har framför allt tagit fasta på Facebooks tillämpning av sina an-

vändarvillkor. Hotet från sådant som misstänkt barnpornografi (Facebook har ju en åldergräns på 13 år) eller mordhot som kan sättas i verket via FB ses som det värsta hotet mot varumärket. För att undvika att dränkas av pornografi och motverka en brutalisering av umgänget på tjänsten har man därför valt att tolka de villkoren för tjänsten väldigt strikt.

” Vi har inga kommentarer till enskilda fall, men företaget står för öppenhet, sam- verkan och demokrati.

Jan Fredriksson om
påtryckningar kring censur

Facebooks instrument för att åtgärda brott mot användarvillkoren har generellt sett varit att spärra upplagningen av nytt material eller avsluta konton. Facebook avlägsnar varje dag någonting runt 20 000 profiler från sin tjänst för brott mot användarvillkoren, främst för spridande av skräppost och annat olämpligt material samt brott mot åldersgränserna. Någon diskussion om att använda sig av t.ex. säkerhetsinställningarna som ett styrinstrument för olika former av material som läggs upp och som potentiellt kan anses som stötande av vissa användare är dock inte aktuell för Facebooks sida, och när detta

kommer på tal framkallar det inledningsvis en viss krampaktighet från deras representants sida.

"Information som strider mot användarvillkoren hör inte hemma på Facebook oavsett hur individer ställt in sina säkerhetsinställningar. Facebook har utformat tydliga regler för användningen. De handläggare som avgör huruvida åtgärder ska tas mot inkommande anmälningar utgår från dem."

Jan Fredriksson fortsätter med att berätta att handläggningen av brotten mot användarvillkor är centraliserad, samlad till två enheter i Palo Alto respektive Dublin, som kikar igenom dem och avgör om de skall leda till olika följder. De teamen administrerar alltså tiotusentals ärenden som kan leda till uteslutning, per dag.

För att få vetskap om stötande innehåll är också Facebook beroende av att folk anmäler bilder eller länkar, vilka sedan prövats mot reglerna. Sådana anmälare, som kan befinna sig var som helst i världen, kan ha en syn på det anmälda materialet som i sig kan leda till problem. I Pakistan t.ex. begärdes det att hela tjänsten skulle spärras i efterdyningarna till Muhammed-karikatyrkontroversen, eftersom länkar fanns som pekade mot de tidningar och andra som visat teckningarna ifråga (t.ex. Jyllandsposten). De bilderna var inte olagliga eller kunde anses vara hets, och de befanns inte ens på Facebooks egen sida. Ändå riktades krav mot Facebook.

Många har misstänkt att något liknande ligger bakom en incident nyligen i Sverige och Danmark där bilder av konstverk föreställande nakenhet från så långt tillbaka som hundra år sedan (det aktuella fallet rörde en målning av Anders Zorn) togs bort och användaren spärrades. Men andra lika nakna konstverk släpps igenom, helt enkelt för att de inte anmäls. Miljoner människor publicerar semesterbilder med alla möjliga nakna saker i bild, inklusive sakral konst, och det finns en t.o.m en egen Facebookgrupp tillägnad studien av Michelangelos berömda David, världens mest berömda manliga nakenstaty.

Jag frågar Jan Fredriksson om det inte en finns en risk att godtycke kommer att råda? Och en risk för okynnesanmälningar som får konsekvenser för informationsutbyte som är helt ofarligt? Museer och utbildningsanstalter som vill upplysa om sin verksamhet kan i ett sådant system rankas bredvid pedofiler. Jan Fredriksson medger att intresset av att administrera en så stor sida med användare över hela världen trots allt kan komma att leda till att vissa beslut ifrågasätts.

"Vi måste vara väldigt, väldigt noga med att hålla på användarvillkoren, och i princip ha ingen tolerans mot överträdelse, eftersom det är enda sättet att upprätthålla en så stor tjänst, med så många användare"

Hur är det med säkerheten och integritetsskyddet för anknutna länkar och annat externt material?

"Facebook hanterar innehållet på plattformen. Facebook förutsätter att de webbsidor som vill vara förknippade med sajten följer de villkor som finns." säger Jan Fredriksson, men medger också att Facebook för säkerhets skull håller sig med vissa filter gentemot material som via automatisk länkning postas på en Facebook-sida från andra sidor, filter som kan tänkas rensa bilder eller inkommande texter baserade på olyckliga ordval, oavsett vilket det faktiska innehållet är.

Insikten att Facebooks bedömningar av dessa frågor kan komma att upplevas av många som en form av censur och att oväntade situationer kan uppstå som kan utmana deras sätt att förhålla sig till frågor om integritet och säkerhet tycks dock ändå finnas på sina håll inom Facebook. Jan Fredriksson nämner själv problemen med minnessidor, dvs. Facebookprofiler som tillhör människor som har dött. Det där har varit en stridsfråga

i USA, där anhöriga har menat att Facebook inte velat avsluta sidor som tillhört döda personer.

"Det där är inte lätt. Till vem skall vi ge rätten att ta ner någon annans konto, och styrka att den är död? Är det maken eller andra nära släktingar? Och hur kan vi veta att den personen verkligen är den närmaste, och inte andra invänder?"

På min sista fråga, om man inte Facebook skulle kunna tänka sig att satsa på en mer mänsklig process, en handläggning där t.ex. anmälda också kan ges tillfälle att bemöta en anmälan, folk identifiera sig och man kanske kunde ta mer hänsyn till var den som lägger upp respektive invänder mot innehåll finns, svarar Jan Fredriksson lite svävande:

"Jo – men samtidigt pågår en utveckling – vem vet hur det hela ser ut om några år." Osäker på om han menar en utveckling av normerna för kommunikation på nätet eller en teknisk utveckling som tillåter mer grannliga hantering konstaterar jag att min intervju med Jan Fredriksson lider mot sitt slut, och jag tar farväl med den insikten att det inte bara är för att många människor lokalt, men spritt över världen, använder tjänsten som gör att man kan peka på dess betydelse för en ökad globalisering. Genom sitt blotta sätt att fungera, med sina annonser och sina användarvillkor, sina funktioner och sitt identifierande av användarna, förenar Facebook folk över världen på mer subtila sätt. Vare sig i Kairo eller LA, i Göteborg eller Valparaíso, kommer olika syn och regleringar kring hädelse, sexualitet, integritet och död att komma i kontakt med Facebooks regler och dess ambitioner att växa, och innesluta så många som möjligt i sin famn där vi alla kan finna varandra och bli "vänner" på nätet. ■

FAKTA OM FB

Facebook är ett privatägt företag – dess aktier handlas inte öppet av vem som helst på t.ex. NYSE, New York-börsen, och spekulationer om att göra det till ett publikt företag sätter fram datum för Facebook att göra en introduktion på börsen någon gång 2013. Som privat företag har man mycket mindre krav på transparens och styrelsens ansvar inför alla aktieägare än ett publikt, och det ger de kontrollerande ägarna mycket större makt över företagets skötsel och affärer.

Den mest kände, och störste ägaren till Facebook är grundaren, den i filmen "The Social Network" inte helt positivt porträtterade grundaren Marc Zuckerberg, som äger ca en 1/4-del av företagets aktier.

Facebook är öppet för alla från 13 år och uppåt med en fungerande e-mailadress

I slutet av 2010 var Facebook det tredje största Internetbolaget i världen, efter Amazon och Google, med 600 miljoner användare, varav knappt en fjärdedel i USA.

Den genomsnittlige användaren är uppkopplad till tjänsten ca 1 timme per dag.

Radio på väg hem

Radio på tåget,
radio på promenaden
diskussioner på spårvagnen
debatter i matkön
och intervjuer påväg hem från träningspasset
jag tror att podcastfenomenet har förändrat mitt liv... och
det i grund och botten.

Jag har hört talas om podcasts eftersom de funnits ganska
länge men aldrig fäst mig vid tanken på vad det är eller
vilken glädje man kan ha utav dem. Nu har jag upptäckt
dem och ingenting kommer att bli sig likt igen.
De är en slags förkortade radioprogram som man enkelt
och gratis(!) kan ladda ner till sin ipod, helt fantastiskt
egentligen.

Möjligheten finns att de kommer att ta över
min ipod, knuffa undan musiken och
tvinga den att samsas om det knappa
utrymmet. Cohen, Simon, Dylan,
Joni och något tyskt electroband
måste börja kompromissa med
varandra. Hur ska det gå? Dessa
kompromisslösa personer.

Det kommer bli ett jädra liv
och med alla nya program
kommer det bli så trångt i ipo-
den. Risken att den kommer att
explodera i jackfickan är stor.
Detta kommer i så fall ske en vack-
er dag när jag sitter på spårvagnen
och lyssnar på ännu en podcast sam-

tidigt som jag flinar lite för mig själv. Vissa program är
nämligen så otroligt underhållande och skattframbring-
ande. Andra program är mysiga och tillgivna medan an-
dra är rena ögonöppnare, i den bemärkelsen att de är per-
spektivutvidgande och bidrar till att slipa min verklighet
lite skarpare.

Exempelvis har jag genom podcastsändningarna börjat
konsumera svenska politikerns ord mer regelbundet vilket i
sin tur har fått mig att börja se klarare på min omvärld. Ti-
digare har jag aldrig varit den som piggt läser morgontid-
ning eller lyssnar på radion till frukosten (kanske en otip-
pad sanning med tanke på medverkan i denna tidning).
Men nu har detta förändrats eftersom jag kan ta del av
nyheter i farten, medan jag är påväg någonstans och pga
lättillgängligheten är det till och med svårt att sluta
lyssna på den uppsjö av debatter, intervjuer,
nyhetssändningar, m.m som går att lad-
da ner och som lätt som en plätt förs
över till ipoden.

Vilken underbar ny bekantskap
som har stiftats och införlivats
i min vardag.

Det är kanske så vacker tek-
nikutveckling ser ut.

Med radio påväg hem...

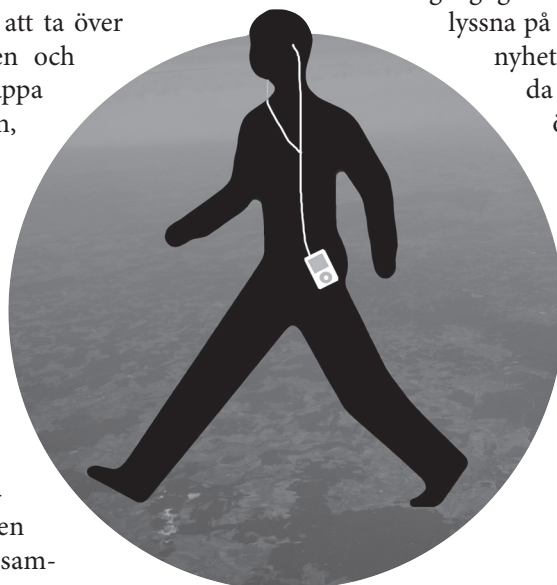

Illustration: MATHILDA FRYKBERG

SOFIA HANSSON

Wikileaks

Informationspirater med världens mäktigaste fiender

Wikileaks och deras verksamhet är på många sätt symptomatisk för vår tids informations-samhälle. Den ursprungliga idén med organisationen var att hjälpa så kallade whistleblowers att helt anonymt kunna rapportera missförhållanden och till och med brott, utan att behöva riskera sin egen säkerhet.

Text: CECILIA ROSSIELLO

VERKSAMHETEN BYGGER HELT enkelt på idéer om transparens som en sorts reglerande faktor. När makthavare riskerar att få sina affärer och förehavanden offentliggjorda genom Wikileaks kan de inte längre bete sig hur som helst, då ett offentliggörande helt skulle kunna undergräva deras legitimitet och anseende.

WIKILEAKS OCH DERAS verksamhet är på många sätt symptomatisk för vår tids informationssamhälle. Den ursprungliga idén med organisationen var att hjälpa så kallade whistleblowers att helt anonymt kunna rapportera missförhållanden och till och med brott, utan att behöva riskera sin egen säkerhet. Verksamheten bygger helt enkelt på idéer om transparens som en sorts reglerande faktor. När makthavare riskerar att få sina affärer och förehavanden of-

fentliggjorda genom Wikileaks kan de inte längre bete sig hur som helst, då ett offentliggörande helt skulle kunna undergräva deras legitimitet och anseende.

WIKILEAKS OCH DESS grundare Julian Assange har fått något av en superhjälte-status bland vanliga människor sedan de första anmärkningsvärda läckorna släpptes. Genom honom har sajten fått ett ansikte. Han är en person som på många sätt påminner om en modern Robin Hood, avskydd av makthavare för att läcka obekvämt information, hyllad av folket. Och visst håller metaforen: I dagens informationssamhälle är information guld värt, det innebär makt och möjligheten att vända hela opinioner. Wikileaks mission är att ta information från makthavare och ge till allmänheten.

DET VAR KANSKE främst i och med publicerandet av de så kallade Iraq War-logs, och Afghanistan-war logs, dokument som visade på grova övergrepp mot civila utförda av amerikanska och allierade soldater, som opinionen bland västvärldens makthavare svängde på riktigt, även om Wikileaks redan tidigare publicerat politiskt känsliga dokument. Wikileaks publicerande av krigsdokumentet innebar att ännu fler röster höjdes mot insatserna både i Irak och Afghanistan. Att Wikileaks och Julian Assange är en nagel i ögat på många mäktiga makthavare världen över råder det med andra ord ingen som helst tvekan om, men hittills har inga politiska mått tagits för att sätta dit honom (såvida man inte tror att våldtäktsanklagelserna mot Julian Assange är en så kallad honey-trap, arrangerad och beställd från högsta

politiska ort för att få Julian Assange utlämnad till USA och där ställd inför rätta). Inga åtal har väckts, trots att kritiken från många konservativa Amerikanska politikers håll har varit förödande hård, och Wikileaks har kallats allt från spioner till hot mot rikets säkerhet och terroristorganisation.

EFTER ATT FLERA amerikanska politiker utövat påtryckning mot företag som sålde tjänster till Wikileaks valde bland andra Amazon och Paypal att helt stoppa transaktioner till Wikileaks. I december 2010 valde Visa och Mastercard att följa deras exempel.

ENLIGT DENNIS TÖLLBORG, rättsvetenskapsprofessor vid Göteborgs Research Institute, GRI, är det ett mycket allvarligt problem. Han menar att eftersom Visa och Mastercard är marknadsdominanta är det extra viktigt att de förhåller sig opartiska, speciellt med tanke på att Wikileaks inte har blivit åtalade för något ännu. Töllborg har anmält Visa och Mastercards agerande både till Finansut-

tan varje dag på banken, där han blivit polare med de som hanterar hans kontantuttag. Utblick kontaktade Dennis Töllborg för några frågor om varför han gjorde anmälan och vad som har hänt sedan dess:

Vad har hänt med anmälan?

”Konkurrenssveket höll med om att Visa och Mastercards agerande inte var bra, men menade att de inte kunde prioritera det ärendet, det var inte tillräckligt viktigt. Finansinspektionen menade att jag inte hade rätt att lyfta frågan hos dem. Därför har jag nu anmält Sverige till EU-kommissionen. Det kallas för en passivitetstalan, de svenska myndigheterna har en skyldighet att se till att EU's regelverk uppfylls. Här kan man tydligt peka på konkurrensverket och finansinspektionen vägrat. Då kan kommissionen ta beslut, eftersom det här faller under EU's lagstiftning. Nu håller anmälan på att översättas till Engelska, och när det är färdigt kommer beslut att tas”

Dennis Töllborg har gått igenom re-

gelverket noga och säger att han känner sig rätt trygg i att han har rätt.

”Maktens män och kvinnor verkar vara rätt säkra på att de har rätt, men om man ersätter Wikileaks med exempelvis Saab, det vill säga, om man föreställer sig att Visa och Mastercard skulle få för sig att man inte får köpa Saab med deras kort, skulle det bli väldigt uppenbart att här har man fel! Då hade konkurrensverket och finansinspektionen vaknat, och det har jag skrivit i min anmälan”

Varför har det här en sån stor betydelse?

”Det som spelar en verklig roll är inte det vi säger, utan det vi gör, och just nu gör vi ingenting! Även om de flesta kanske håller med om att det är fel av Visa och Mastercard att stoppa transaktioner till

Wikileaks bara för att de publicerar politiskt obekväma sanningar, vågar ingen stå upp för det. Och det är direkt farligt, det skickar ju signaler till makthavare att de kan göra vad som helst utan att det får några konsekvenser. Som konsument har man både försvinnande lite makt, men samtidigt mycket om man går ihop. Om bara 5000 personer skulle klippa sina Visa-kort i Sverige skulle de få konsekvenser för bankerna, plötsligt skulle de få hantera ett stort ökat uttag av kontanter, och om 50 000 gjorde det skulle de ha enorma konsekvenser för svensk handel, och då skulle man kunna tänka sig att det skulle börja röra på sig i de politiska topparna”

Har det gjorts fler anmälningar internationellt?

”Jag vet inte om det gjorts fler an-

”

Själv har han klippt sitt Visa-kort och uppmanar fler att följa hans exempel.

skotten och Konkurrensverket, samt till EU-kommissionen som nu granskar ärendet. Själv har han klippt sitt Visa-kort och uppmanar fler att följa hans exempel. Töllborg ses numera

Wikileaks ” mission är att ta information från makthavare och ge till allmänhe- ten.

mälningar, men när översättningen är gjord kommer jag att skicka runt den till mina kolleger över hela världen så får de titta på den och kanske själva göra en anmälan. Den norska finansinspektionen, som har exakt samma regelverk som den svenska, agerade direkt, och krävde av bolaget Teller, som är ett slags dotterbolag till Visa och Mastercard och de norska bankerna att de skulle berätta på vilka grunder en sådan här avstängning av transaktionerna gjordes”

Varför gör inte våra myndigheter något åt det då? Vågar man inte ta fajten med Visa och Mastercard eller håller man nånstans till och med med dem?

”Det kan finns två skäl till varför finansinspektionen och konkurrensverket gör detta: Antingen vill man inte stöta sig med Visa och Mastercard, Wikileaks är inte så noga helt enkelt. Då har man gjort sig skyldig till ett brott, och då bör man avgå eller avskedas på den grunden. Man sköter helt enkelt inte det arbete man är satt att sköta i rädsla för att stöta sig med ett visst folk. Det andra skälet är att man är så korkad, eller har blivit så korkad i insocialiseringsprocessen att man överhuvudtaget inte kan se att Visa och Mastercard betett sig felaktigt eller rentav brotts-

ligt. Av den anledningen använder jag mig av exemplet med Saab i min anmälan, för att få dem att fatta vilken typ av beslut det är de tar. Och i det fallet är man också inkompetent och borde inte få behålla jobbet. Jag tror inte att man suttit ner och konspirerat, men däremot så tror jag att man fostras in i en social gemenskap, där du inte ser vissa saker, där man inte upplever vissa problem. Precis som en reporter vet att vissa artiklar skriver man inte, för de kan inte publiceras, redaktionen godkänner dem inte. Det här skapar en sorts självdisciplinering. Det kan vara så i det här fallet med finansinspektionen.”

Tror du att det finns politiska kopplingar till att man fattat ett sånt här beslut?

”Om man drar en tidslinje blir det exempelvis väldigt tydligt när stoppandet av transaktioner sker, det är inte i publicerandet av filmen som visade på direkta övergrepp i Bagdad, Irak (Collateral Murder heter den uppmärksammade filmen som visar hur amerikanska soldater skjuter ihjäl oskyldiga civila. red.anm.), och det är inte i och med Afghanistan-dokumenterna, utan det är när man i och med den så kallade diplomatläckan drar ner brallorna på maktens män

och kvinnor, då händer det grejer!

Det här handlar om anonyma makthavare och deras nätverk, även om det inte är initierat på en politisk nivå finns det kopplingar. Den världen är väldigt liten och de som befinner sig i maktens korridorer håller varandra om ryggen och ställer upp för varandra även om det inte kanske är en uttalad affärsöverenskommelse. Men problemet är egentligen aldrig makthavarna utan de indifferent, de som känner till oegentligheter men inte gör något. Det är på grund av dem som president Bush kunde härja i 8 år, och Khadafi i 30.”

Finns det situationer då det hade varit rätt av Visa och Mastercard att stoppa transaktioner?

”Det är i grund och botten en moralisk fråga, så ja, det finns det, men det måste ges ett skäl till varför. Det måste i sådana fall gå till så att det tas ett beslut som sen får prövas av ett rättsligt organ, som sedan får godkänna eller underkänna de skälen. Man måste följa systemets regler, och det gäller särskilt om man är marknadsdominant! I det här fallet har man tagit sig rättigheter som gangsters gör, som maktfullkomliga människor som ställer sig över lagen och skiter i alla andra.” ■

De sociala medierna

Är det dags att tala om de sociala medierna som en global trend? Berättelser från Nordafrika och Kina visar att de sociala medierna verkligen breder ut sig över världen.

Text: MAGNUS BERG

Liksom att flera länder exkluderades från 1980- och 1990-talets globala tillväxtboom så finns det skäl att tro att vissa samhällen också står utanför de sociala mediernas utveckling. De västafrikanska och centralasiatiska samhällena må ha få kulturella likheter, men de räknas idag till världens allra fattigaste regioner. De kan därför tyckas vara de mest troliga kandidaterna för samhällen som i mindre utsträckning har påverkats av de sociala mediernas utveckling. Stämmer det?

I HÖSTAS RAPPORTERADES det att uzbekar har använt sociala medier för att komma åt alternativ media i så pass stor utsträckning av den uzbekiska regeringen har stängt ned sidan. Landets invånare, som i stort sett befunnit sig under informationsisolerings sedan den ryska invasionen på 1800-talet, har alltså kunnat använda sig av sociala medier för att ta sig ur den skugga de lever under. Samma trend kan ses i grannlandet

Kazakstan där antalet Facebook-användare förra året uppmättes till nästan en procent av landets befolkning. Om mediet har använts i politiskt syfte framgår inte, men att en stor mängd kazaker fått tillgång till ett svårkontrollerat politiskt forum är ett faktum. I den centralasiatiska debatten kring sociala medier är tongångarna däremot annorlunda mot de vi möter här hemma. Den regimtroga nättidningen NCA skriver att de centralasiatiska regeringarna bör ta tillfället i akt att öppna upp för allmänt användande av sociala medier. Det skulle vara ett utmärkt sätt att kunna läsa av den politiska temperaturen och beredas inför upprorsmakeri, skriver artikelförfattaren.

ATT SOCIALA MEDIER endast skulle vara ett värdefullt redskap för oppositionella med hedervärd intention kan emellertid alltså vara en farlig generalisering. Under den senaste tidens konflikt i Elfenbenskusten har den

franska tidningen RFI rapporterat att sociala medier används i syfte att sprida rykten om presidentkandidaterna och militära avancemang. Rykten, som annars är ett vanligt förekommande maktinstrument i ivoriansk politik, har med hjälp av Facebook och Twitter fått större genomslagskraft i det ivorianska samhället. Studenten och exilivorianen Amssetou Tall som idag är bosatt i Burkina Faso, anser att de sociala mediernas roll har varit mycket marginell i konflikten. Hon berättar att internetkaféerna har varit stängda i Abidjan sedan konflikten bröt ut, och att få människor har tillgång till internet i hemmet. Däremot har hon talat mycket om konflikten, via sociala medier, med andra exilivorianer. ”Det är lättare att ha kontakt med mina gamla vänner via Facebook”, tillägger hon.

DEN POLITISKA ASPEKTEN av sociala medier är i Västafrika, liksom här hemma, bara en del av användar-

i världens alla hörn

I takt med att internet breddat ut sig har också de sociala medierna blivit tillgängliga för allt fler. Som här i Södra Belize.

Foto: MANGROVE MIKE/Flickr

mönstret. Josiane Ousmal som är studerar i Mali menar att hon använder Facebook för att ha koll på vilka kulturella evenemang som sker i staden. ”Det är främst studenter som använder det och om något händer så är det lätt att mobilisera folk”. Den främsta funktionen som sociala medier spelar i hennes liv, berättar hon, är ren var-

dagsdistraction. Det är lätt att överdriva den politiska innebörden som sociala medier spelar i samhällen runt om i världen. Det är lika lätt att förvanska de effekterna av sociala medier som faktiskt kan vara kontraproduktiva en demokratisk utveckling. Vad som varit ett maktinstrument för en demokratisk opposition i ett land, kan vara ett till

fördel för den illvilliga despoten i ett annat. Om de sociala mediernas relation till makt och politik vet vi desto mindre, men att utvecklingen pekar mot att dess användare blir fler från nord till syd och öster till väster, är ett faktum. Det kan vara dags att börja tala om de sociala medierna som en global trend.

Allt lättare komma

Det är en stor risk många nordkoreaner tar när de förmedlar uppgifter om sitt land med hjälp av sina mobiltelefoner. Ändå blir mobiltelefonanvändningen allt mer utbredd.

Text: OLIVIA WRONSKI Illustration: JULIEN JAMES

MOBILTELEFONEN HAR IDAG BLIVIT ett viktigt verktyg för att överföra information om vad som händer i Nordkorea. Daily NK, nättidningen som specialiserat sig på nyheter från Nordkorea, publicerade nyligen ett mycket överraskande videoklipp. Klippet visar upp en nordkorean på väg att bränna upp ett porträtt av Kim Jong-il samtidigt som han säger förolämpande uttalanden om honom. Mannen har troligen filmat sig själv med hjälp av en mobiltelefon eller en liten kamera. Det är sedan i efterhand som en nordkoreansk affärsman har lyckats vidarebefordra klippet till en kinesisk tidningskorrespondent. Bilderna, som tyder på en öppen revolt mot regimen i Pyongyang, har orsakat stor uppståndelse i Sydkorea.

I MAJ 2010 då det sydkoreanska krigsfartyget, Cheonan, sänktes av en nordkoreansk torped, splittrades den allmänna sydkoreanska opinionen om Pyongyang. Nordkoreanska regeringen nekade till all inblandning i fallet, men hemligt material från bl.a. mobiltelefoner visade på annat. Free North Korea Radio, rapporterade i efterhand om händelsen, där Kim Jong-il och hans medarbetare som ingår i den högsta militära myndigheten, öppet kritiserades för att ha undagömt information om vad som hade skett. Likaså fick flyktingorganisationen North Korea Intellectuals Solidarity tag i exklusiv information om den monetära reformen 2009, som de

sedan kunde sprida vidare, tack vare sina mobiltelefoner.

MEN HUR ÄR DET MÖJLIGT för små grupper och organisationer att alltid lyckas få tag i hemlig information? Ha Tae-gong, högsta ansvarig för Free North Korea Radio, säger att han alltid har korrespondenter på plats, som tack vare mobiltelefonerna kan förse honom med de senaste nyheterna. Även de nordkoreanska flyktingar som lyckats fly till Sydkorea, kan med hjälp av olika förmedlare, få skickat pengar och kinesiska mobiltelefoner till de anhöriga som blivit kvar i hemlandet, och kan på så sätt hålla kvar kontakten.

DE KINESISKA MOBILTELEFONERNA används först och främst av de som hjälper nordkoreaner att fly sitt land, men även av organisationer som är intresserade av Nordkorea och de sydkoreanska myndigheter som vill hålla sig à jour med vad som försiggår i detta slutna land.

I regionen som ligger nära det kinesiska gränsområdet, finns det omkring 10 000 mobiltelefonägare. En stor del av dem fungerar som informatörer till dem i syd, som betalar både för mobiltelefonerna och tillkommande räkningar. Informationen blir i efterhand värderad efter hur viktig den är, och olika stora summor pengar kan delas ut till informatörerna.

DET FINNS ETT ANTAL olika speciali-

åt hemligheterna

”
... en nord-
koreansk medbor-
gare som ertap-
pas med att ringa
till utlandet kan
bli avrättad direkt

serade medier som hjälper till att sprida information från Nordkorea, bland dem inräknas: Open Radio for

North Korea, Daily NK, North Korea Intellectuals Solidarity, Free North Korea Radio och Good Friends. Den förstnämnda leds enbart utav nordkoreanska flyktingar som förses med bidrag från den amerikanska regeringen eller andra amerikanska hjälporganisationer. Även hos Free North Korea Radio, har alla tjugo anställda nordkoreansk bakgrund och har alla i sin tur, omkring sex olika informatörer från både Kina och Nordkorea, som de betalar regelbundet med en särskild avlagd budget. Oftast möts de upp i Kina, vid den nordkoreanska gränsen för att utbyta information, men även mobiltelefonen har en viktig roll för att snabbt få tag i information. Informationens trovärdighet verifieras alltid efterhand, då den jämförs med informationen av andra informatörer. De som är på plats har i sin tur ofta sin egna personliga källa, hos armén eller polisen, för att få tag i aktualiteter.

DE KINESISKA MOBILTELEFONERNA fungerar endast i gränsregionen till Kina, men nyligen har satellittelefoner införts i hela Nordkorea. Free North Korea avslöjar att det var med

hjälp av dessa, som de i mars 2010 lyckades få tag i exklusiv information om avrättningen av Pak Nam-gi, finansansvarig för

arbetarpartiet och uttalat ansvarig för misslyckandet av den monetära reformen. Men priset på mobiltelefonerna ligger på runt 700 euros, och samtalen kostar runt fem gånger så mycket som ett samtal från en kinesisk mobiltelefon.

DET ÄR ÄVEN FÖRBJUDET för tillfälliga besökare i Nordkorea att göra samtal till utlandet, vilket gör situationen mer komplicerad för de som vill hjälpa nordkoreaner på flykt, då de måste se över om situationen är stabil eller ej i diverse länder. Nordkoreanska myndigheter har även förstärkt övervakningen av kommunikationen till utlandet, och en nordkoreansk medborgare som ertappas ringa till utlandet, kan med största sannolikhet räkna med att bli avrättad direkt. Så var även fallet för gruvarbetaren, M. Chong, som avrättades i januari 2010, för att ha försett sin en vän i utlandet med nyheter från Nordkorea med hjälp av sin kinesiska mobiltelefon. Efter denna händelse, isolerar sig numera mobiltelefonanvändare i bergen för att kunna ringa samtal får vara som högst fem minuter, och sedan måste telefonen snabbt stängas av. ■

Med grodhopp in i framtiden

Tanzania är idag ett land där internetcaféer inte är några konstigheter och där parabolantennerna ofta dominerar husen de är fästa på. Men så har det inte alltid varit.

Text: REBECKA HALLDÉN III: JOSEPHINE BERGENMAR

Förra gången jag bodde i Tanzania, 1995-1997, var däremot verkligheten en annan. Tv-kanaler fanns inte i den avkroken i landet där vi befann oss och Internet, som precis kommit till Sverige, var fortfarande avlägset i Tanzania. Det var på många sätt en ganska avskärmad tillvaro. Transistorradio och telefoner fanns visserligen till hands. Komradio användes fortfarande. Man var sådär ganska lyckligt ovetande om vad som hände i omvärlden. Idag har detta förändrats. I dagens Tanzania finns ett informationsflöde precis som i de flesta andra länder på jorden. Inga konstigheter kanske det kan tyckas. Men vad händer egentligen med ett

samhälle som levat ganska avskärmat från världen långt borta, och som sedan får tillgång till det stora Informationsflödet? Ett informationsflöde som på många sätt kan vara konstruktivt och föra med sig mycket kunskap om fjärran länder, men som också kan visa bilder på en främmande värld i överflöd. Ett överflöd som man kan titta på varje dag, men som man kan vara ganska säker på att aldrig få ta del av. Frustrationsgapet beskriver den skillnad som uppstår mellan det man vill åstadkomma och det man har möjlighet att åstadkomma. Många menar att frustrationsgapet ökar då orättvisorna ökar. Vad har detta med det digitala

**I Tanzania ” ”
gick de allra
flesta från att inte
ha någon telefon
alls till att skaffa
en mobiltelefon**

samhället att göra? Det digitala samhällets enorma informationsflöde bidrar till att öka känslorna av orättvisa globalt sett. Detta eftersom en ökande globalisering av information leder till en krympande värld. Denna krympande värld gör att man plötsligt ser saker man kanske tidigare inte reflekterat så mycket över, men som kommer upp till ytan då man kan betrakta grannens överflöd. Frustrationsgapet i sig påverkar utvecklingen på det sätt att frustration kan leda till konflikt, vilket kan hämma en utveckling. Det gäller dock att skilja på absolut fattigdom och relativ fattigdom. Den absoluta fattigdomen påverkas knappast av att man kan se hur bra människor i andra länder har det, men den relativa fattigdomen kan däremot plötsligt upplevas som mycket värre. Med relativ fattigdom menas fattigdom i förhållande till andra, där gräset är grönnare på andra sidan.

DETTA ÄR DOCK INTE endast en diskussion om vad vissa har eller inte har. Diskussionen handlar även om hur detta informationsflöde ska kunna användas konstruktivt. Information och kunskap om omvärlden är ett otroligt viktigt redskap för människor för att de själva ska kunna förändra sin situation, på det sätt som passar dem bäst. Kunskap är således på många sätt nyckeln till utveckling. Med en mobiltelefon ökar möjlighe-

Medan västvärlden tar ett tekniksteg i taget anammar många tanzanier den senaste tekniken direkt.

terna att delta i samhället vilket kan främja en demokratisering. Med en höjd kunskapsnivå kan människor få hjälp att själva ta sig ur fattigdom och det kan ske en maktförskjutning. Enligt Världsbanken kan mobiltelefonen vara effektivare än bistånd. Mobiltelefonen har för många fattiga världen över inneburit en revoultion.

I ETT LAND SOM TANZANIA kan man tala om leapfrogging. Det innebär att man hoppar över minst ett tekniksteg som de rika länderna har gått igenom i sin utveckling av ny teknik. I Tanzania gick de allra flesta från att inte ha någon telefon, till att skaffa mobiltelefon. I Sverige däremot hade de allra flesta först en hemtelefon innan de skaffade mobiltelefon. Det sägs att Afrika är en bra marknad för mobiltelefonbranschen, eftersom afrikaner pratar mycket. I mars 2009 hade närmare 14 miljoner tanzanier ett mobilabbonemang och det finns

en rad olika mobiloperatörer att välja mellan. Den snabba utveckling som leapfrogging innebär kan vara både på gott och på ont. Man sparar tid genom att slippa gå igenom tekniken steg för steg, men å andra sidan går då utvecklingen så snabbt att det kan vara svårt att hänga med. Det finns de som ser på tekniken som imperialism. En professor på University of Dar es Salaam berättade att i början var människor i Tanzania lite skeptiska till mobiltelefoner, men sedan kunde de inte motstå frestelsen, "because you can't fight technology". Det viktigaste är dock att tekniken anpassas till de lokala behoven och inte exporteras rakt av från de rika länderna, då teknikbehoven kan variera.

DENNA DISKUSSION handlar även om hur informationsflödet har påverkat människor i Tanzania. Tanzania är ett enormt land med över 120 olika

folkgrupper, som alla bor utspridda över landet. Hur man påverkas beror därför på många faktorer och det finns inte en sanning. Idag har väldigt många en mobiltelefon, en del har en Iphone. Det är klart att detta har förändrat livet på många sätt, man är plötsligt nåbar. I ett land där många inte har en adress att bli nådd på, blir det en enorm skillnad att plötsligt kunna nås på mobiltelefonen. Faktorer som spelar in på påverkan är både sådana som var i landet man befinner sig men det kan också vara etnicitet, då etnicitet ibland kan vara en av faktorerna till var på samhällsstegen man befinner sig.

FÖR DE ALLRA FLESTA MÄNNISKORNA i landet har dock knappast tekniken erbjudit några större livsförändringar. I Tanzania lever 89 % av befolkningen under 1, 25 USD per dag och har andra bekymmer än om mobiltelefonen har täckning. ■

En hemsida i syfte att förändra

På senare år har det kommit fram allt fler hemsidor specifikt konstruerade för att uppnå social förändring. Den kanske mest framgångsrika och omtalade är change.org som blev uppmärksammas i samband med en av Apples mer ifrågasatta appar.

ETT NYTT MAIL TRILLAR IN på kontot. Rubriken lyder: "Breaking: Apple pulls 'gay cure' iPhone app". Mailet kommer från en anställd på Change.org och meddelar att deras kampanj har lyckats. Teknikjätten Apple har dragit tillbaka en av sina appar som var lanserat av den homofobiska organisationen Exodus International. Fallet har väckt stor uppmärksamhet i media runt om i världen, men var först uppmärksammat av organisationen Truth Wins Out genom Change.org.

CHANGE.ORG ÄR EN webbaserad aktivismplattform som erbjuder medlemmarna möjlighet att bedriva kampanjer för olika socialpolitiska ändamål. Webbsidan kom upp år 2006 och har över en miljon användare, både privatpersoner och organisationer. Metoden är relativt enkel. Medlemmarna ges möjlighet att skapa namninsamlingar och kampanjsidor för att fånga sympatisörer att driva en viss sakfråga. Dessa listor sprids med hjälp av sociala medier, genom användares epostadresser, facebooksidor, twitter och bloggar. Namninsamlingarna har en tydlig mottagare. Det kan till exempel vara ett företag eller politiska

beslutsfattare. Varje gång någon väljer att underteckna listan med sitt namn sänds ett e-mail till denna mottagare. Det handlar alltså inte om en namnlista i vanlig bemärkelse, utan snarare en typ av mailbombning. Namninsamlingen som riktades mot Apple fick över 150 000 underskrifter och länkades via facebook över 55 000 gånger.

CHANGE.ORG SKRIVER på sin hemsida att de vill driva social förändring globalt genom att skapa en plattform som möjliggör för människor att skapa förändring lokalt. De har en stark idealistisk prägel. Deras budskap är optimistiskt: du som enskild människa kan skapa förändring. På hemsidan under rubriken "Victories" går att läsa om de hundratals framgångssagor som möjliggjorts genom Change.org och om hur människor kunnat påverka beslutsfattare och skapat social förbättring. Även den amerikanska presidenten Barack Obama har uttryckt sig positivt gentemot hemsidan som en länk mellan medborgare och beslutsfattare och hans ledord i presidentvalskampanjen påminner en hel del om organisationens budskap.

EXEMPELET MED APPLES homofobiska app visar att en trendkänslig beslutsfattare kan bli påverkad av en specifikt riktad sakfrågekampanj. Den förändring Change.org kan uppnå är dock begränsad till just sakfrågor. Kampanjer drivna via Change.org kommer inte att skapa några världsomvälvningar eller revolutioner, utan kan till och med ha en motsatt effekt då hemsidan fungerar i form av en missnöjeventil. Den främsta målgruppen och användarbasen är människor som redan är aktiva i sociala frågor. Detta gör att rörelsen bara reprecenerar en viss grupp människor. Den kan därför inte anses vara ett demokratiskt verktyg i en bredare benämning. Organisationen högt uppsatta och inflytelserika vänner gör att kampanjerna blir ordentligt uppmärksammade, samtidigt kan ger det en minskad trovärdighet som en gräsrotsrörelse. Det klingar lite falskt att vara bästis med den amerikanska presidenten om man säger sig vilja skapa global rättvisa.

AMANDA JOELSSON

Herrelösa får

Internet har bundit ihop världen till ett enda stort nätverk. Kan det vara så att det i själva verket är en av huvudfaktorerna bakom det sena 2000-talets finansiella härdsmälta?

Text: ELISABETH LINDBERG Illustration: THERESE ALSTON

Internets möjligheter och risker är på inga sätt fastställda ännu. Antagligen vet vi inte vilka konsekvenser den nya teknologin verkligen kommer att få. Internet i sig skapar nya villkor för utbytet mellan människor. Men uppfattningen om den nya teknologin skapade också en ny syn på ekonomin. Den här artikeln kommer att dyka ner i en aspekt av Internets påverkan på den globaliserade världen. En aspekt som haft ödesdigra konsekvenser sett i efterhand. I början var dock entusiasmen på topp. Låt oss inleda där.

1990-TALET – Sovjetunionen har upplösts och en mängd nya stater öppnar sig för marknadsekonomis krafter. Alla andra ideologier än de som helhjärtat stöder kapitalismen

är hopplöst ute och man tycker sig en gång för alla ha lämnat ekonomiska depressioner bakom sig. En ny typ av teknologi har växt sig starkare allt sedan sin födelse på 1970-talet; informationsteknologin (IT). IT är svaret, IT representerar en ny expansiv era och IT skapar en ny ekonomi. Det är inte helt fel. Produktiviteten i ekonomin höjs, inflationen går ner (något som är oerhört positivt för alla med 1970-talets inflationssjuka ekonomier färskt i minne) och räntorna sänks. Det snabba utbytet av information sänker transaktionskostnaderna och gör det möjligt att göra affärer över hela världen med ett enda klick. Den nya teknologin går hand i hand med globaliseringen. Västståndet sprids även till länder i tredje världen som bara decennier tidigare bedömts som

ekonomiskt hopplösa fall. Tack vare teknologiöverföring och kapitalinvesteringar kan vissa fattiga länder ta del av expansionen. Så långt är det mesta väl.

MEN IT FÖR MED SIG NYA VILLKOR som är svåra att överblicka och ännu svårare att reglera.

Dels kan briljanta matematiker (även kallade kvantnissar) skapa nya kreditinstrument som derivat genom finansiell ingenjörskonst – ett tjugigt uttryck för att leka med olika data-program. Genom derivaten kan man spekulera i precis vad som helst, från huspriser till statskonkurser. Enligt självaste Alan Greenspan, dåvarande chef för amerikanska centralbanken, gör derivaten finansmarknaden stabilare.

Problemet i fallet med internet är att den positiva återkopplingen blir för stor...

Dels åstadkommer tusentals ihopkopplade nätverk så kallad positiv återkoppling (feedback på engelska). Positiv återkoppling får avkastning på kapital och investeringar att växa och endast små ökningar får tillväxthastigheten att rusa iväg. Processen går till så att räntor sänks (som vi sett ovan tack vare att inflationen pressats ner), vilket gör att människor och företag kan låna billigare. Arbetstillfällena skapas då företagen expanderar till följd av den ökade konsumtionen, vilket gör att de tar nya lån som skapar ännu fler jobb och så fortsätter det i en god cirkel. Problemet i fallet med Internet är att den positiva återkopplingen blir för stor för att systemet ska klara av att hålla sig självt på mattan. I ett globalt nätverk av miljontals villiga investerare och låntagare finns det tillräckligt många som vill fortsätta spekulationsfesten längre än de borde. Ett exempel: År 2000 uppgår det uppskattade värdet på derivat till 60 biljoner dollar. År 2007 är värdet 600 biljoner dollar. Den positiva återkopplingen har skapat en bubbla. Det är som en flock får; börjar en springa

Ska internet lastas för den globala finanskrisen? Mycket tyder på att den globala

följer alla andra efter tills flocken till slut skenar och snart klarar de inte av hastigheten utan faller i en hög över varandra. Hade de haft en trogen vallhund som såg till att de höll sig på fötterna hade fallet inte blivit så hårt.

FÖR ATT ÅTERGÅ till den inledande berättelsen. Millennieskiftet förde med sig en IT-krasch när optimismen kring den nya teknologin blev för stor. Bubblor av det slaget är definitivt inget nytt och något som antagligen alltid kommer att följa mänskligheten så länge vi hittar på saker vi till att börja med inte fullt förstår oss på och trots det satsar enorma summor på. Det intressanta är inte kraschen i sig, men vad den lämnade efter sig. Efter

de uppblåsta värdena på IT-aktier ville investerare satsa på något säkert, något verkligt, något som inte förlorade i värde. Man valde fastigheter.

Under tiden hade Internet utvecklats i rasande takt. Spekulationen med elektroniskt paketerade huslån som förvandlades till obligationer och andra raffinerade kreditinstrument tog fart tack vare att man lätt kunde utbyta information genom cyberrymden. Men eftersom fastigheter har ansetts som bland det säkraste man kan investera i hade ingen någon tanke på att dessa skulle kunna förlora i värde. I USA har huspriserna i princip aldrig gått ner sedan 1930-talets depression. Man borde dock ha lyft på ögonbrynen om det hade varit fullständigt

informationstekniken gjorde bubblan större och fallet längre.

klart vilka som hade fått låna till en bostad. Genom Internet behövde låntagare och långivare i värsta fall inte ens mötas fysiskt för att komma överens om ett lån. Internet tog bort mycket av det pappersarbete som hade saktat ner tempot i processen (tänk ett papper för varje obligation och en bank kunde ha obligationer värda tiotals miljarder dollar i sin portfölj). Systemet med banker, försäkringsbolag och fonder som spekulerade med i princip allt – även sådant de inte ägde – hade knappast varit möjligt att få ihop utan Internets snabba informationsflöden.

Dessutom bidrog själva uppfattningen om IT till att skapa en ny syn på ekonomin. Som nämdes i

början trodde man på allvar att ekonomin nu gått in i en ny fas av hög produktivitet, låg inflation och frihet från depressioner. Det enda man behövde göra var att finjustera eventuella flaskhalsar och annat som kunde störa den fria marknadens jämvikt. Inflationsmålet är ju det viktiga för de flesta centralbanker runt om i världen och när det uppnåddes behövde man inte använda räntevapnet för att till exempel förhindra en bubbla. Det tillsammans med kraftigt avreglerade marknader och total tilltro till den nya teknologins magiska krafter gjorde att det inte heller fanns någon vilja att stoppa spekulatjonen. Antagligen trodde man på något vis att den ökade produktiviteten skulle fänga upp

de uppblåsta värdena. Två saker blundade man för: Expansionen byggde i hög grad på lånade pengar och att det i marknadsekonomier alltid kommer en ny kris.

MAN KUNDE TÄNKA SIG att Internet skulle skapa en ny form av transparens i det finansiella systemet. Att spekulatjonen med diffusa kreditinstrument skulle bli svårare när alla hade tillgång till information om handeln med dessa. Så blev det inte. Istället verkar det som om stimulansen genom avregleringar och framför allt de kraftigt förstörade nätverken över hela världen har gjort de globala marknaderna sårbara just för att de oupplösligt hänger ihop. Marknaderna blev instabila på grund av att värdena kan trissas upp till oanade höjder, vilket leder till en kapplöpning som i det här fallet slutade i en krasch rakt in i väggen. Idén om den depressionsfria ekonomin är idag ett skämt. För de som tvingas betala är det ett hånfullt flin rakt i ansiktet.

VI KOMMER ATT FÅ LEVA med Internet och trots allt innebär teknologin en mängd fördelar och fantastiska möjligheter. Men för att ett system som har blivit för stort för att kunna kontrollera sig självt ska fungera krävs någon typ av reglering eller övervakning. Priset för en ihopkopplad värld kan inte vara en återkommande lavin med några års mellanrum. Ingen har råd med det. Färflocken i min metafor ovan hade ingen vallhund. Den hade behövt en för att inte falla omkull. ■

Referenslitteratur:

Davidow, Bill, How the Internet Powered the Financial Crisis, publicerad 2011-03-23, <http://blogs.forbes.com/billdavidow/2011/03/23/how-the-internet-powered-the-financial-crisis/>, tillgänglig 2011-04-13.

Krugman, Paul, Krisen – Orsaker, verkan åtgärder, Leopard förlag, Falun 2009.

Lybeck, Johan A., Finanskrisen, SNS Förlag, Stockholm 2009.

What are we not to help e

I många delar av världen är HIV och Aids ett stort problem. I Kenya lever mer än 6% av befolkningen med HIV. Flertalet av dessa är kvinnor och ungdomar i åldrarna 15 till 49 år.

Text: ANNELIE DANIELSSON Illustration: JULIA GORBUNOVA

I centrala Kenya i området Rift Valley bor Wendo Dorcas med sin familj. För två år sedan beslöt hon sig för att starta en organisation som framförallt skulle arbeta med frågor kring HIV. Organisationen döptes till Dandelion som betyder "maskros". Namnvalet kom från att det var en fin symbolik, förklarar Wendo. Trots att den kanske inte alltid är så åtråvärd så överlever den alltid och den hjälper till i jordens eget ekosystem där den hjälper andra blommor att växa.

Tanken att starta en organisation i sina hemtrakter föddes då två nära vänner till familjen dog av Aids.

– Vi förlorade ständigt människor i vår omgivning, jag och min man kände oss maktlösa för att vi inte kunde hjälpa dem.

Wendo har nu, tillsammans med sin man Shaees och kollegan Robert Kipowski arbetat i snart två år med kvinno- och ungdomsgrupper på landsbygden. Tanken är att stärka kvinnor och ungdomarnas självkänsla och förbättra deras livssituation. Att leva med HIV i Kenya i dag är ett ekonomiskt problem, men också ett socialt. De flesta brosmsmedicin är gratis. Problemet går oftast mycket djupare. Det handlar om att leva med

fördomarna och stigmatiseringen som medföljer sjukdomen.

Det är viktigt att poängtera att många lever i extrem fattigdom på landsbygden, förklarar Wendo. Skolan i Kenya är inte gratis och det bidrar till att många inte blir upplysta om hur HIV smittar eller lär sig prata om det och därmed bryts aldrig stigmat. Därför lägger Dandelion sitt fokus på att informera om HIV, samt hur man skyddar sig från det.

TILLSAMMANS MED SIN KOLLEGA Robert och volontärarbetare åker Wendo till närliggande skolor och byar för att föreläsa, diskutera och hålla i workshops. Organisationen har tre program som de arbetar efter. Det första är Health and entrepreneurship. Programmet inriktar sig främst på kvinnor men också support groups där både kvinnor och män är aktiva. De två andra programmen Dandelion arbetar med är Future star och Young Enterprise. Eftersom alla program syftar till att stärka grupper och individer blir frågor om självkänsla, relationer, sexualitet och framtiden viktiga att diskutera och arbeta med. Som i många afrikanska länder bor stora delar av befolkningen på lands-

bygden. Torka, tillgång till rent vatten, brist på information gällande hälsofrågor, sexualitet och etniska konflikter är stora problem. Det sistnämnda gjorde att valet 2007 fick våldsamma landsomfattande konsekvenser med över 1000 döda och omkring 300 000 människor på flykt. Trots att det på senare år skett en satsning på sjuk- och hälsovård i landet har största delen av resurserna lagts i städerna. På landsbygden råder stor brist på utrustning och läkemedel. Arbetslösheten i Kenya är stor och fler och fler söker sig till städerna i hopp om arbetstillfällen.

Problemen för kvinnor i Kenya är många. Förutom att tillhöra den grupp som har lättast att drabbas av HIV utsätts även många kvinnor och flickor för könsbaserat våld. Detta kan vara fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld. Kvinnorna är dessutom dem som förväntas ta hand om barnen, se till att det står mat på bordet och har dessutom den tunga arbetsbördan att hämta vatten och samla ved. Då arbetstillfällen oftast riktar sig till män hamnar många kvinnor i en ekonomisk beroendesituation och saknar en röst i samhället i frågor som påverkar kvinnor.

FÖRUTOM HIV och hälsoproblematik arbetar även Dandelion med entreprenörskap.

– Det vi tar avstamp i är hälsa, såsom HIV-/Aidsprevention men också självkänsla, tron på att en bättre framtid är möjlig och i det sammanhanget också genderproblematik. Det andra området är Entreprenörskap, det är

here for if ach other?

gott och väl att leva ett friskt liv men det ska också vara ett socialt och ekonomiskt drägligt liv. Arbetslösheten är stor, cirka 40-50%, och då är ett alternativ att skapa sin egen framtid genom olika former av mikroföretagande förklarar kollegan Robert Kipowski.

För tillfället arbetar Dandelion med ett femtiotal grupper som tillsammans blir cirka 300 kvinnor och 500 flickor. Varje grupp ska, förutom att delta i föreläsningar och seminarium, även starta ett gemensamt projekt. Det kan vara odlingsprojekt där grupperna odlar diverse grönsaker för att sedan kunna sälja dem och på så sätt kan varje individ få in extra pengar till sina familjer. Det finns även grupper som har startat projekt inom biodling och smyckestillverkning. Förutom att hjälpa grupperna med sina projekt försöker Dandelion även att arbeta kring problemen som finns i byarna. För tillfället försöker organisationen bygga toaletter och sätta upp en permanent vattenresurs i ett område som hittills saknat det.

I SKOLORNA ARBETAR DANDELION med programmen Future Star och Young Enterprise. Diskussionen handlar då främst om självkänsla, framtidstro och vilka verktyg man kan använda sig av då man ska planera för framtiden. Även här diskuteras hälsa, relationer och jämställdhet.

– Future Star består av 12 lektioner på cirka två timmar vardera och vi arbetar med fakta, musik, rollspel och symboler. Det ska vara ett roligt program som talar till både hjärta

Maskrosen är i många sammanhang en symbol för styrka, motståndskraft och att klara sig mot alla odds.

och hjärna, säger Robert som är huvudansvarig för Dandelions program i skolorna.

Under de närmaste fem åren hoppas Wendo att organisationen har startat

ett resurscenter för de tre fattigaste delarna av regionen och målet är att fortsätta utveckla organisationen i samma snabba takt som den hittills har gjort. ■

Europas svek m

– Jag skäms som europé, säger FN:s förre rättschef Hans Corell om EU:s fiskeavtal med Marocko. Det fyraåriga avtalet löpte ut i februari i år.

Text och foto: LENA THUNBERG

På grund av att avtalet inte uteslöt det ockuperade Västsaharas vatten röstade Sverige som enda land emot avtalet 2006. Den dåvarande svenska regeringen påpekade att avtalet bröt mot folkrätten. Avtalet förlängs nu troligen ett år, trots starka protester och trots att världens ögon just i februari riktades mot flera nordafrikanska befolkningars krav på frihet, mänskliga rättigheter och rättvisa. Sverige, Storbritannien och Danmark röstade emot fiskeavtalet och Tyskland och Finland la ned sina röster i Ministerrådet, men det räckte inte för att stoppa avtalet – om inte EU-parlamentet lyckas sätta käppar i hjulet.

VÄSTSAHARA, EN TIDIGARE spansk koloni, ockuperades av Marocko 1975, utan att Spanien hade genomfört den avkolonisering som FN hade uppmanat till redan 1966. Västsahara är nu det enda icke-självstyrande området i Afrika på FN:s lista över territorier som har rätt till självbestämmande och självständighet. Internationella Domstolen i Haag fastställde 1975 att Marocko inte har någon rätt till Västsahara.

I 36 år har halva Västsaharas befolkning levt i flyktingläger i Saharas öken på algeriskt område

TROTS DETTA FORTSÄTTER den marockanska ockupationen 36 år senare. En FN-styrka finns på plats för att genomföra en folkomröstning om självständighet för västsaharierna. Den har funnits där sedan 1991 – utan att lyckas genomföra ett av sina genom tiderna lättaste uppdrag.

Marocko vägrar nämligen att ge upp Västsahara och Frankrike med vetorätt i FN:s säkerhetsråd och med en stark ställning i EU är Marockos stora supportorer. De ekonomiska och politiska banden är starka.

Frustrerade ungdomar

I 36 år har halva Västsaharas befolkning levt i flyktingläger i Saharas öken på algeriskt område. De lever under extrema förhållanden i en del av Sahara som aldrig har varit bebodd nära gränsen till sitt hemland. De är totalt beroende av internationellt stöd för sin överlevnad.

FRUSTRATIONEN BLAND främst de unga ökar. Hopplösheten breder ut sig, trots att flyktinglägren räknas som några av världens bäst organi-

Om den marockanska polisen får se den riskerar han att gripas och i samband med

ot Västasahara

unge mannen med Västasaharas flagga vid stormningen av Gdeim Izik. Marocko stängde effektivt ute journalis-

serade. Irritationen riktar sig också mot befrielse rörelsen Polisario som gick med på vapenvilan 1991 och som trodde på FN:s fredsplan, löftet om en snar folkomröstning om självständighet. Många ungdomar vill ta till vapen.

– Vi är övergivna, bortglömda, icke-prioriterade av FN, EU och media. Vi har ställt upp på alla krav, visat tålamod och gett allt. Nu har vi kommit till den absoluta gränsen. Nu finns inget mer att ge och inget mer att vän- ta. Vi har förstått budskapet.

Detta sa Polisariorepresentanten Nafaa Salem redan 2008 efter över 100 resolutioner i FN och efter otaliga eftergifter från Polisario.

FÖRBITTRINGEN ÄR DESTO STÖRRE efter november 2010, då marockansk polis och militär stormade ett protestläger i den ockuperade delen av Västasahara. Här lever den västasahariska befolkningen som andra klassens invånare. Marocko har, i strid med den fredsplanen, fört in marockanska bosättare som numera är fler än väst-saharierna.

I MAROCKO, på papperet en demokrati med flerpartisystem men med ett närmast feodalt system och en 50-procentig analfabetism, är tre ting förbjudna: Att kritisera islam eller kungen samt att påstå att Västasahara inte tillhör Marocko. Det innebär att västasaharier i den ockuperade delen av Västasahara, som förespråkar ett självständigt Västasahara, riskerar trakasserier, misshandel, fängelse och tortyr. Västasaharierna som samlades i tältlägret utanför huvudstaden El Aaiún hösten 2010 protesterade mot marginaliseringen, fattigdomen, bostadslösheten och arbetslösheten. Ännu vet ingen exakt vad som hände vid stormningen av Gdeim Izik. Marocko stängde effektivt ute journalis-

ter och observatörer. Platsen är idag militärt område utan insyn. Ledare och aktivister i lägret sitter fortfarande fängslade.

Tandlöst FN-mandat

I slutet av april löper mandatet för FN-styrkan MINURSO ut. Det har de senaste åren förlängts med ett år i taget. "United Nothing" kallas styrkan i folkmun av västasaharier, eftersom övergreppen på civilbefolkningen ignoreras av FN-styrkan. MINURSO är nämligen den enda av FN:s fredsbevarande styrkor som saknar mandat att övervaka och rapportera om brott mot de mänskliga rättigheterna. Krav från flera länder om en utvidgning av mandatet har inte hör sam mats. Frankrike har med sin vetorätt i säkerhetsrådet effektivt stoppat förslaget. I år var rösterna extra starka men kommer det att räcka? Frankrike kommer troligen att försöka stoppa igen. Ändå har just brotten mot de mänskliga rättigheterna varit ett argument för Frankrike att agera i både Libyen och Elfenbenskusten.

Fängslade utan rättegång

I april inledde tre fängslade västasahariska människorättsaktivister åter en hungerstrejk. Brahim Dahane, Ali Salem Talek och Ahmed Nasiri har suttit fängslade sedan oktober 2009. De och fyra andra västasaharier greps på Casablancas flygplats, där de landade efter att ha besökt sina släktingar i flyktinglägret i Algeriet. De anklagades för högförräderi, för att utgöra ett hot mot Marockos yttre säkerhet och hotades av dödsstraff. 18 månader senare sitter de fortfarande i ett fängelse utanför Rabat utan dom.

Någon månad efter fängslandet tilldelades människorättsaktivisten Brahim Dahane den svenska regeringens Per Anger-pris för att "i konflikten mellan Marocko och Västasahara ut-

I flyktingläger som det här bor halva den västsahariska befolkningen, på algeriskt område. Trots att FN har varit på plats sedan början av 1990-talet har ingen folkomröstning hållits som har lett till ett självständigt Västsahara.

hålligt med fredliga medel och personligt mod riskerat sitt liv i kampen för mänskliga rättigheter.” Brahim Dahanes syster Aicha mottog priset i hans frånvaro av kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth.

SVENSKA JURISTER från Internationella Juristkommissionen har som observatörer bevakat rättegångar mot de sju aktivisterna hösten 2010.

– Det var allmänt tumult i rättegångssalen, slagsmål pågick och en västsaharier blev sparkad i magen. De marockanska advokaternas agerande hade varit fullständigt otänkbart i Sverige, berättar juristen Thomas Främby.

Europas bild av Marocko

EU:s fiskeavtal med Marocko ger 119 båtar rätt att fiska i de marock-

anska och västsahariska ockuperade vatten till en kostnad av 36 miljoner euro per år. Elva länder har haft rätt att ansöka om tillstånd. Av de 119 båtarna är 100 spanska. Spanien med båtar från Kanarieöarna och Andalusien har alltid haft intresse av att fiska i dessa vatten. Den spanska fiskenäringen har därför varit en stark påtryckare på den spanska regeringen och ändå har egentligen Spanien det yttersta ansvaret för avkoloniseringen av Västsahara. Vatten utanför Västsaharas kust är ett av världens fiskrikaste. Det är här de spanska båtarna finns. Marocko har under ockupationstiden byggt ut hamnarna utanför både huvudstaden El Aaiún och Dakhla. Fiskmjölsfabriker och fiskefabriker finns i anslutning till hamnarna. Frys-bilar går i skytteltrafik med västsaharisk fisk

upp till Agadir i Marocko för vidare försäljning. Mindre än fem procent av arbetskraften utgörs av västsaharier. Kritiker till avtalet hävdar att EU:s betalning för avtalet går rakt ned i den marockanska regeringens fickor.

EU VILL HA ett frihandelsområde runt Medelhavet och Marocko har en mycket privilegierad särställning. Inget land har så goda relationer med EU, en avancerad status, trots att EU:s handelsavtal har en klausul om mänskliga rättigheter. Ord på pappret som saknar effekt i verkligheten. Trots en intensiv mediabevakning av Nordafrika under våren 2011, lever fortfarande bilden av Marocko som ett exotiskt turistland kvar hos många svenskar. När ska västsahariernas öde hamna på förstasidorna? ■

Illustration: CORNELIA BLOM

Vapen från Sverige i Nordafrika

Efter revolutionerna i arabvärlden tilltog i början av 2011 har mediehysterin varit intensiv världen över. Utrikesminister Carl Bildt beskrev snabbt läget i Nordafrika som en tryckkokare. Efter jasminrevolutionen var han även tidig med att fördöma Tuniens president Ben Ali som "alltför auktoritär och alltför repressiv mot sin befolkning" och "att en demokratisk utveckling måste ske i landet". Till Tunesien har Sverige sålt krigsmateriel för över 40 miljoner SEK de senaste åren och till hela nordafrikanska regionen exporterades det enligt uppgifter krigsmateriel för 1,5 miljarder kronor år 2009. Är vapenhandeln försvarbar eller en oacceptabel dubbelmoral från ett Sverige som tagit på sig den internationella rollen som upprätthållare av mänskliga rättigheter och fredsarbetsinsatser?

VEM HADE TROTT att revolterna i arabvärlden kunde bli så omfattande och trappas upp så snabbt? Sociala medier som Youtube, Facebook och Twitter blev verktyg för demonstranter att nå ut till omvärlden och uttrycka sina åsikter mot de diktatorer som styrt deras liv med järnhand i åtskilliga år. Efter demonstrationerna i Egypten startade gjorde Carl Bildt ett

kontroversiellt uttalande där han varken tog ställning för demonstranterna eller den sittande regimen. Vilken sida har Sverige stått på i arabvärldens revolutioner egentligen? Efter att svensk vapenexport återigen hamnat på den svenska dagordningen har de politiska partierna tävlat om att fördöma odemokratiska stater i Nordafrika som bryter mot mänskliga rättigheter. I media har dock en annan fråga cirkulerat: Hur har svenska vapen hamnat i händerna på de auktoritära regimer i arabvärlden som dödat fredliga demonstranter?

I REGERINGEN FÖRSVARAR man sig genom att hänvisa till ISP (Inspektionen för strategiska produkter) som har ansvar över att Sverige följer de riktlinjer som satts upp gällande svensk vapenexport. Kritiken mot ISP har dock varit hård från svenska politiker och Jan Björklunds uttalande om att det är "pinsamt att Sverige säljer vapen till diktaturer" hamnade direkt på kvällstidningarnas förstasidor. Många menar att ISP endast startades så att regeringen skulle kunna gömma sig bakom myndigheten i dessa känsliga frågor och därigenom slippa ta det politiska ansvaret. ISP, som nu har fått ta hela smällen från media, försvarar i sin tur vapenexporten till diktatorliknande länder som Tunesien, Libyen

och Egypten med att exporten främst varit sprängmedel för gruvindustrin, delar till luftvärnssystem och ammunition ämnat för tävlingskytte. Pressmeddelanden från ISP betonar även klart och tydligt att man konsekvent följer de lagar och riktlinjer som satts upp av riksdagen och exportkontrollrådet. Den övergripande lagen för att ens få tillstånd att sälja krigsmateriel är att vapenexport inte får stå i strid med svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Uppfyller exporterande krigsmaterielföretag detta finns även ett antal riktlinjer som man bör ta hänsyn till för att exporten ska godkännas av ISP. Dessa regler är bland annat att Sverige ej bör exportera till en stat som befinner sig i en väpnad konflikt eller till en stat där omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer.

FRÅGAN DE FLESTA STÄLLER SIG är väl hur flexibla dessa lagar egentligen är när Sverige har sålt luftvärnssystem och sprängmedel till Tuniens Ben Ali, ammunition till Egyptens Mubarak och försökt sälja övervakningssystem till Libyens Gaddafi där varken mänskliga rättigheter eller världsfred står högst upp på agendan.

JOEL BJÖRKEGREN

UF på Utrikespolitiskt

Med nästan 30 medlemmar på plats, var UF Göteborg väl representerat i Uppsala för att diskutera årets tema "religion och politik" på Utrikespolitiskt Konvent 2011.

Det årligen återkommande konventet arrangeras av Utrikespolitiska förbundet Sverige (UFS) och samlar Sveriges utrikespolitiska föreningar för en helg med föredrag, workshops paneldebatter och mycket mer. Goda möjligheter att lära känna varandra gavs, förutom under allt fika och mingel, vid aktiviteter som irländsk pubkväll och inte minst under lördagens gasque på Östgöta Nation.

HELGEN AVSLUTADES med en forumdag som ägnades åt ett utbyte av erfarenheter bland de olika föreningarna och workshops kring UFS arbete. Det var en mycket lyckad helg som fick mycket beröm av deltagarna bland annat av Magnus Berg och Eva-Karin Fredriksson, konventbesökare från UF Göteborg, som båda var nöjda med helgen. KG Hammar och Jan Eliasson fanns bland höjdpunkterna och båda betonar att det var en rolig social upplevelse med nya bekanskskaper och mycket skrätt.

ULRIKA RÖNMARK

VIKTIGT!

Utrikespolitiska Föreningen i Göteborg arrangerar både filmkvällar och föreläsningar. Gå in på hemsidan för att se vad som står på schemat!

Vad tyckte du om konventet?

Foto: CAMILLA VAN PAASCHEN

Magnus Berg

— Konventet var välordnat och intressant. Det var bra att det var ett avgränsat tema, så att man som besökare verkligen bjuds på många infallsvinklar. Sammantaget tycker jag att det var en välbalanserad föreläsarskara som gjorde religionsfrågan rättvisa.

Eva-Karin Fredriksson:

— Riktigt bra! Religion och politik är ett intressant och viktigt tema som kan komma i skymundan i vårt sekulariserade samhälle. De allra flesta föreläsarna som jag lyssnade på var intressanta och tog upp bra ämnen. Dessutom gillade jag att det var så många olika frågor

Konvent i Uppsala

Pubkväll. Från vänster Henrik Edin, Magnus Berg, Terese Johansson, Camilla van Paaschen, Sara Malm, Eva-Karin Fredriksson

Foto: ULRIKA RÖNMARK

Foto: ULRIKA RÖNMARK

F.d. utrikesministern och FN:s generalförsamlings ordförande Jan Eliasson föreläste på konventet.

som togs upp under konventet. En del frågor hade jag mindre koll på, men seminarierna gav mig större intresse för de ämnena. Så jag åkte från konventet ännu mer nyfiken på världen än jag var när jag åkte dit.

Foto: ULRIKA RÖNMARK

Beröm måste förstas riktas till de duktiga arrangörerna: konventledarna Lina Malers och Linda Johansson, UFS styrelse och alla funktionärer. Daniel Svanlund, UFS-representant för UF Göteborg och funktionär under konventet, på bilden tillsammans med UF Göteborgs ordförande Klara Sommerstein hade även han en bra upplevelse av helgen.

– Det var det ett väldigt välordnat och proffsigt konvent, som flöt på smärtfritt och programmet överträffade fjolårets med råge. De två konventledarna, Lina och Linda, har jobbat med projektet i nästan ett år och vi i UFS-styrelsen har fungerat som stöd och rådgivning och som funktionärer på konventet.

HALLÅ?

Du har väl inte missat att UF har fått en ny uppfräschad hemsida? Här kan du snabbt och lätt hitta information om föreläsningar och aktiviteter och följa vad som händer i föreningen i vår blogg "På gång i UF". Du kan bland annat se fler bilder och läsa mer om konventet.

Vår webbadress är som vanligt
www.utrikespolitiskaforeningen.se

Studera utomlands!

Beställ
katalog via SMS:
"SL",
namn och adress
till 72323

ARGENTINA

Spanska och Latinamerikansk litteratur
Corporate Social Responsibility (CSR)

GHANA

Global miljöförvaltning

INDIEN

Freds- och konfliktkunskap
Antropologi och religion

NICARAGUA

Spanska och Latinamerikakunskap
Mångkulturell pedagogik

VIETNAM

Internationella utvecklingsstudier

Vill du studera utomlands? Kulturstudier ger dig möjlighet att läsa en eller flera terminer vid våra vackra studiecenter i Argentina, Ghana, Indien, Nicaragua och Vietnam. Här hittar du duktiga lärare som ger dig undervisning av högsta akademiska kvalitet och föreläsare framstående inom sina forskningsfält. Kurserna kan läsas fristående eller som del av en utbildning i Sverige. Alla Kulturstudiers kurser är CSN-berättigade och ger fullständiga högskolepoäng (ECTS) från Skandinaviska högskolor.

**KULTUR
STUDIER**

— *din termin utomlands*

tfn: 013-46 55 468 • www.kulturstudier.se